

Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

— nyilvántartott tehetségpont —

1145 Budapest, Újvidék tér 3. Tel.: 383-6398 Fax: 222-1475 OM-azonosító: 035061
e-mail: titkarsag@aranyjanos-zuglo.sulinet.hu; honlap: aranyjanos-zuglo.sulinet.hu

**AZ ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
ALAFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

TARTALOM

Bevezetés

Jövőképünk, hitvallásunk, értékeink

I. Az iskola nevelési programja

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az egyes művészeti tevékenységek oktatásának cél- és feladatrendszere

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Környezeti nevelési program

Egészségfejlesztési program

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

II. Az iskola helyi tanterve

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, valamint azok óraszám, az előírt tananyag és követelmény, a tanszakok, tantárgyak szakirányú feladatai, követelményei

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

Az iskola magasabb évfolyamára lépésének feltételei, a diákok felvétele

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének formája

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásában betöltött szerepe, súlya

Az otthoni és napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai

Érvényességi rendelkezések

Az iskola pedagógiai programjának hozzáférhetősége, nyilvánosságra hozatala

Óratervek

Tantárgyi helyi tantervek

Legitimációs dokumentumok

„A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei és témakörei” fejezet az alapfokú művészetoktatás helyi tantervében szerepel

Részletes tartalomjegyzék a 107 - 109. oldalon található.

Az Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programja

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGI HÁTTERE

Az 1993. évi közoktatásról szóló, többször módosított LXXIX. törvény helyébe lépett az alapjaiban megújult **2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről**. E kerettörvény végrehajtási rendelete a **20/ 2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet**, mely a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendeletet váltotta fel.

A pedagógiai program kidolgozásakor a következő jogszabályokat kellett figyelembe vennünk:

- 2012. évi LXXI. törvény a szakképzésről.
- 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.) szóló törvény módosításáról.
- 213. évi LV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról.
- 2012. évi CXXV. törvény a tankönyvpiac rendjéről.
- 2012. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatokat ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről.
- 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet a NAT bevezetéséről.
- 202/2012. (VII. 27.) kormányrendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtól
- 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet a Nkt. végrehajtásáról.
- 363/2012. (XII. 17.) kormányrendelet - az óvodai nevelés alapprogramja.
- 28 – 30/2012. (IV. 27.) NEFMI rendeletek
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 30/2012. (IX. 28.) EMMI rendelet az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedésekről
- 3/2012. (VI. 8.) EMMI rendelet a 2012/2013. tanév rendjéről

- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- **51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet¹ a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről (mellékletei a kerettantervek, óraszámok)**
- 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelet a két tanítási nyelvű oktatásról (intézményünkben az új körzethatárok kapcsán)
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről.

Az alapdokumentumok felülvizsgálatakor, a **helyi tanterv** összeállításakor:

- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. § (1.b).
- 110/2012. (VI. 4) kormányrendelet a Nemzeti Alaptantervről.
- **51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervekről**
- 2011. évi CXC. törvény 26. § (2).
- Valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 3. sz. mellékletének **2013. augusztus 31-ig** érvényben lévő táblázati adatait a nevelési tanácsadó véleménye alapján kiadandó igazgatói határozatok esetében.

A 2011. évi CXC. törvény 26. § (a Nkt. 21. fejezete) **a pedagógiai programról** rendelkezik.

- 26. § (1): A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybe lépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

- 26. § (2): Az iskola pedagógiai programjának részeként, ha e törvény másként nem rendelkezik, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve **helyi tantervet** készít. A helyi tanterv megnevezi az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb **tíz százalékának** felhasználásáról.

¹ A pedagógiai program elfogadása után újabb fontos módosító rendelet jelent meg: a **23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet**. A módosítás legfontosabb eleme, hogy újabb - a nevelési-oktatási terület - kerettanterveivel egészíti ki az 51/2012. számú EMMI rendelet mellékleteit. Intézményünk vonatkozásában ez főképpen a gazdasági és pénzügyi kultúra tantárgy bevezetése miatt lényeges.

- 26. § (5): Az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetik be.

A 363/2012. (XII. 17.) kormányrendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról - mellyel a 137/1996. (VIII. 28.) kormányrendeletet hatályát veszti - intézményünk számára azért fontos, mert meghatározza azokat az alapvető követelményeket, amelyeket az első évfolyam tanítói jogosan várhatnak el az óvodákból iskolába kerülő kisgyermekkel kapcsolatban.

A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény 4. §-a alapján intézményünk, az Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 2013. január 1-jével a **Klebelsberg Intézményfenntartó Központba (KLIK)** történő beolvadással az állam fenntartásába került.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC, törvény 61. §, valamint a KLIK-ről szóló 202/2012. (VII. 27.) kormányrendelet 6. § alapján 2013. január 1. napjától intézményünk pedagógusainak, a nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítő munkakörben alkalmazottaknak, ill. az alapfeladat ellátására létesített munkakörben foglalkoztatott közalkalmazottak számára 2013. január 1. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (1055 Budapest, Szalay u. 10 – 14.) vált a **munkáltatói jogkör** irányításának gyakorlójává.

„A jó tanár egész életen át ható példát ad, egy olyan új világot nyit meg emberségben és tudásban, amelyet a diák soha el nem felejt.”

Csermely Péter

Bevezetés

A többcélú közoktatási intézmény, összetett iskola - általános iskola és alapfokú művészetoktatási intézmény - egy 1959-ben épült barátságos, emberléptékű épületben, Zugló zöldövezetében áll. Az iskola és környezete is rendezett, külső és belső harmóniát áraszt.

Iskolánk alapításától kezdve heterogén összetételű, mely segíti az életben való helytállást, mivel a tantárgyi tudásban és a szociális képességek alakulásában is pozitív eredményeket mutat fel.

A jó színvonalú tudás megszerzéséhez vezető utat *a pedagógiai munka minden területén megjelenő sokoldalú személyiségfejlesztésben* látjuk.

Pedagógiai munkánk középpontjába három területet helyeztünk:

1. A differenciált képességfejlesztés és tehetséggondozás,
2. Az érzelmi-művészeti nevelés,
3. A teljes körű egészségfejlesztés.

Egyenlő esélyt biztosítunk mindenkinek arra, hogy az adott időben kapja azt, amire fejlődéséhez szüksége van, melynek eredményeképpen tanulóink sikeresen felvételiznek a 8, a 6 és a 4 évfolyamos középiskolákba is.

Az önkormányzat a többcélú intézményt azzal a szándékkal hozta létre, hogy az általános iskola alapfokú művészeti tevékenységet folytasson a színművészet - bábművészet ágban *a színjáték tanszakon*, a táncművészet ágban *a modern-kortártánc (kifutó rendszerben) moderntánc (felmenő rendszerben)* és *a néptánc tanszakon*. Ezáltal lehetőséget adjon az iskola és vonzáskörzete tehetséges gyermekeinek tehetségük kibontakoztatására, fejlődésére, hogy a képzésben résztvevő tanulók megismerkedjenek a választott művészeti terület alapvető tudnivalóival, elsajátítsák azokat, hogy alkotói vagy befogadói lehessenek a

művészetek által közvetített értékeknek, különösképpen fejlesztve kulturális kompetenciájukat.

A művészeti képzésben részt vevő tanulók olyan készségek és képességek birtokába is jutnak, amelynek eredményeként alkotó módon bontakozhat ki kreativitásuk, önmegvalósítási törekvésük. Az alapfokú művészetoktatás 8 évfolyamon keresztül tart.

A 8 évfolyam megoszlása: 1-2. évfolyam előképző,
1-6. évfolyam alapfok.

Az intézmény rendelkezik a kötelezően előírt tárgyi- és eszközfeltételekkel a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásai szerint. Ennek részletezése a mellékletben megtalálható.

Jövőképünk

Iskolánk komoly eredményeket mutat fel a differenciált képességfejlesztés és tehetséggondozás, valamint az angol nyelv oktatása terén. Kiváltképpen szembetűnőek eredményeink a művészeti nevelésben, a művészeti képzés minden területén. Jó hagyományokkal bírunk az egészségnevelés (egészségfejlesztés) programjában is, a jövőben a *testi-lelki egészség* összhangjának még szorosabb egységét hangsúlyozva. Ezt szolgálja a követelményeket erőteljesen, ugyanakkor humánusan közvetítő értékelési gyakorlatunk, melynek hatására fejlődött tanulóink reális önértékelése, önismerete. A közeljövőben bevezetendő előmeneteli beszámolók a számonkérés új szintjét jelentik, ezzel is kiemelve iskolánk magas színvonalú követelményeit.

Az elkövetkező években kiteljesítjük személyiségfejlesztő programunkat.

Célunk, hogy *az iskola az élet, a tanulás és a munka harmonikus színtere legyen.*

Minden tanulóink, pedagógusunk és szülő érezze jól magát hosszú távon is, mert ez biztosítja esélyeit.

Művészeti nevelésünk, a dráma, a tánc és önkifejezés köré épülve, *komplex módon* jelenik meg *színpadi formában is*. Tevékenyen részt veszünk Zugló művészeti életében, a dráma, a képző- és mozgásművészet harmonikus egységét kínáljuk szűkebb és tágabb környezetünknek.

A jelenlegi tendencia folytatásaként folyamatosan növekedik, tanulóink létszáma. A fentiek megvalósulása indokolna egy – már régóta tervezett – épületbővítést.

Az alapfokú művészetoktatáshoz szükség lenne három próbateremre, öltözőkre, jelmez- és kelléktárra. Az általános iskola két igazgatóhelyettesi szobát kíván, valamint a

köznevelési törvény elvárásai szerint számos oktatási- nevelési-fejlesztési célú terem válik szükségessé.

A **mindennapos testnevelés** bevezetése, valamint az **alapfokú művészetoktatás** igényei nélkülözhetetlenné teszik a tornaterem bővítését, vagy az alagsori helyiségek egyikének tornaszobává alakítását.

Az **erkölcsstan** bevezetésével párhuzamosan zajló **hit- és erkölcsstanoktatás** teremigénye, illetve a **fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások** helyiségszükséglete az iskola tetőterének beépítését, sőt az alagsor raktárként funkcionáló területeit is az intézmény nevelési-oktatási céljainak szolgálatába kívánja állítani.

A 2015/2016-os tanévtől bevezetésre kerülő **gazdasági és pénzügyi** kultúra nevű tantárgy a 7. és a 8. évfolyamon sajátos intézményi profilt biztosít számunkra. A kormány oktatáspolitikája által is támogatott képzési irány a hozzá kapcsolódó **választható tantárgyakkal** egyedi általános iskolai modellként járul hozzá Zugló sokszínű oktatási-nevelési lehetőségeihez.

Hitvallásunk - Küldetésnyilatkozatunk

"Mit megtanulunk, az mienk késő korig... Neveljétek hát gondosan a gyermeket!"

(Euripidész)

Értékeink

Magas színvonalú oktatás-nevelés

Művészeti nevelés

Konzervatív és modern értékrend együttese

Differenciálás

Ösztönző, személyre szabott értékelési rendszer

Egészség

Empátia

Felelősség, megbízhatóság

Szeretetteljes bánásmód

Együttérző, előítélet-mentes érzelmi kapcsolat

Kooperációs és kommunikációs képesség

Kreativitás

Produktivitás
Fegyelem, biztonság
Demokratizmus
Nyitottság

I. Nevelési Program

Általános iskolai nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei

- Kötelességünk, hogy minden rendelkezésünkre álló lehetőséget megadjunk tanulóinknak a saját adottságaikhoz igazodó testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésre.
- A tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködünk a szülőkkel.
- A multikulturális környezet világnézeti sokszínűségét toleráns módon kell megközelítenünk, tiszteletben tartva a tanuló, a szülő és a pedagógus vallási, világnézeti meggyőződését, és a köznevelési törvény rendelkezései szerint lehetővé kell tenni, hogy a tanuló egyházi jogi személy által szervezett fakultatív hitoktatásban vagy állami erkölcsoktatásban vehessen részt.
- Bízunk a gyerek önerejében és abban, hogy kialakul benne az önálló, felelősségteljes döntés képessége. Ezt a megfelelő légkör kialakításával segítjük elő.
- A gyerek ismeretét, érzelmi biztonságának megteremtését és gondozását a jó pedagógiai munka alapfeltételének tekintjük. A gyereket a maga komplexitásában szemléljük, vagyis a szellemi adottságain kívül a mozgásos tevékenységét, érzelmi életét, esetleges érzelmi megterhelését is figyelemmel kísérjük.
- Mindenkit a maga erősségén keresztül fejlesztünk.
- Hiszünk a differenciált képességfejlesztésben.
- Az ismeretszerzésben az élményszerűséget, az alkotást és az aktivitást tartjuk elsődlegesnek. Nem a tények közlése, hanem a probléma közös kibontása, a tapasztalatok megfogalmazása, csiszolása, a kérdésekre adandó válaszok pontosítása a lényeges és hangsúlyos. Építünk a gyerekek kreativitására. Ezáltal fejlesztjük önbizalmukat – intellektuális, művészi és szociális – készségeiket.

- A pedagógus nyitottsága, érzékenysége, empátiája, a gyerek érdeklődését, képességeit figyelembe vevő türelmes magatartása, a kutatást – keresést ösztönző módszerei a gyerek hasonló jellemzőinek kialakulását segítik.
- Demokratikusan működő iskolánkban a gyerek, a szülő és a pedagógus – mint szuverén partnerek - együtt alkotják az iskola társadalmát.

Az alapfokú művészetoktatásban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- Színvonalas, sokoldalú képzést valósítunk meg a választott művészeti ágban, amely felkészít a félévi és év végi vizsgákra, bemutatókra, fesztiválokra, országos versenyekre.
- Nevelőmunkánkkal alkotó gondolkodásra és alkotásra nevelünk, amelynek "eredménye" az önmagát megvalósító sikeres felnőtt.
- A tanítási- tanulási és alkotó folyamatban a növendék olyan önálló feladatokat kap, amelyben hasznosítja a megszerzett tudást, átélheti az alkotás örömét.
- Korszerű, sokoldalú tudást-műveltséget biztosítunk a művészeti nevelésben magas színvonalú művészeti műveltség elsajátíttatásával.
- Kialakítjuk, illetve fejlesztjük a művészi kommunikációs – vizuális - auditív készséget.
- A művészeti neveléssel elősegítjük a tanuló önállóságának, magabiztosságának folyamatos fejlődését.
- Tanulóink megismerik a kultúra, jelesen a művészeti kultúra értékeit, amelynek személyiségbe történő beépülése az élet örömeinek felismerését és átélését teszi lehetővé a művészet átörökítő szerepén keresztül.
- Különleges esztétikai élményt nyújtunk azáltal, hogy tanulóinkat alkalmassá tesszük arra, hogy ne csak befogadói, de alkotói is legyenek a művészeti tevékenységnek.
- Erkölcsi tartásra törekvő egyéni és közösségi nevelést valósítunk meg, együttműködési készséget, ugyanakkor egészséges versenyszellemet alakítunk ki a művészeti értékek felfedeztetésével, melyek beépülnek a személyiségbe.
- Az egészséges életmódra, a környezetvédelmi gondolkodásra, a mindennapok esztétikájának észlelésére való nevelés alapelveinket meghatározó tényező, amely azt az általános iskolai törekvést erősíti, hogy a tanulók mindennapi életének részévé válják egészségük megőrzése, nemcsak testileg, de mentálisan is.
- A szép és ápolt, szűkebb és tágabb környezet kialakításának igénye természetes követelmény legyen minden tanulóinkban.

- Az intézményben folyó képzés teljes ideje alatt az alapvető készségek biztos kialakítása után a képességek fejlesztésére helyezük a hangsúlyt. A szilárd alapokat megteremtve nyitottá, fogékonyakká kell tenni a tanulókat az értékek befogadására, kreatívvá a szerzett képességek alkalmazásában. Érzelempőzpontú nevelésünk és oktatásunk fokozatosan billenjen át teljesítményközpontúvá, alakuljon ki a versenyképes tudás.
- Tanulóinkat az élet tiszteletére, a természet szeretetére, az emberi munka, kultúra megbecsülésére, az egészséges életvitel igényére, s az ehhez szükséges önfegyelemre, az erkölcsös cselekvés igenlésére és igényére, a természetben és az emberi alkotásban megjelenő szépség értékelésére, valamint tevékeny és alkotó életre kell nevelni.

Nevelő-oktató munkánk pedagógiai céljai **Készségek, képességek kialakítása és fejlesztése**

- Az életkori sajátosságoknak megfelelő gyermeki élet biztosításával a kiegyensúlyozott, boldog felnőtté válás útjának támogatása, ösztönzése.
- Segíteni az önmagával és környezetével elégedett gyermeki személyiség kibontakozását, az individuum teljes tiszteletben tartásával.
- Megszerettetni a gyerekekkel a munkát úgy, hogy az élete mozgatórugójává tegye, azt a siker veleszületett öröméhez társítsa.
- Kialakítani a külső kényszer nélküli belső aktivitást, motiváltságot, a belülről fakadó figyelmet.
- Öntevékenységre és közösségi tevékenységre képes autonóm embert nevelni.
- Kialakítani, fejleszteni és gyakoroltatni az együttműködés, az egymásra figyelés, az együttérzés, az összetartozás, a másik ember tiszteletének képességét. (Affektív - érzelmi - célok.)
- Megalapozni az összefüggésekben való gondolkodás képességét és ökológiai felelősségtudatát.
- Felkelteni a tudásszerzés, az érdeklődés, az önművelés, az önálló ismeretszerzés, az ismeretek alkotó alkalmazásának igényét; az ismeretekre építve készségeket kialakítani és képességeket fejleszteni, hogy a gyermek a senki által nem ismert jövőt el- és be tudja majd fogadni. (Kognitív célok.)
- Az együttélés során nagy hangsúlyt fektetünk a felelősség, a becsületesség, az őszinteség, a szorgalom, a célratörés, a küzdeni akarás, a kitartás, a csapatszellem, a

megbízhatóság, a szavahihetőség pozitív megtapasztalására és beépülésére. (Morális célok.)

- Az életmóddal, életstílussal kapcsolatos célok: önismeret, döntésképeség, egészséges világnézet, elfogadó magatartás, pozitív, konstruktív életvezetési szemlélet, kapcsolatteremtő- és fenntartó készségek, jártasságok, az érzelmek pontos megfogalmazása és kifejezése, korszerű tanár-diák kapcsolat.
- Az állampolgárságra, hivatásra neveléssel kapcsolatos célok: önálló, döntésképes, áldozatvállaló és alkotó személyiség, aki - ha a helyzet úgy kívánja - az idegen nyelvet is elsajátítva, fel tudja találni magát minden helyzetben, emellett tud igazodni szülőföldje elvárásaihoz.

Az alapfokú művészetoktatás pedagógiai céljai

- A művészeti iskola elsődleges célja a meghatározott követelmények teljesítésével történő tehetség- és képességfejlesztés, amelyet a művészeti műveltség megalapozásával, elmélyítésével és állandó fejlesztésével ér el oly módon, hogy a követelmény eléréséhez szükséges tananyagot eszköznek tekinti a gyermekek érzelmi, értelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként tekinti, követelményeit a gyermek életkori jellemzőihez igazítja.
- Lehetővé teszi, hogy a művészeti iskolából kikerült fiatalok önbizalommal, kiváló alkalmazkodóképességgel, az élet igényeihez rugalmasan alkalmazkodjanak, a társadalomban és benne, a művészeti életben eligazodjanak. Tevékeny, magas fokú viselkedéskultúra jellemezze növendékeinket, és a sajátos kommunikációs (vizuális-auditív) technika birtokában magabiztos, kreatív emberekké váljanak. Az egyetemes és nemzeti kultúra értékeit megőrző, a nemzeti hagyományokat ápoló kompetens személyek legyenek.
- Az iskola nagy hangsúlyt kíván fordítani az autonóm, a kreatív, a problémamegoldásra érzékeny, az egészségét és a környezetét megóvó személyiség kialakítására, embertársaik értekeinek megbecsülésére, tiszteletére, a nemzeti hagyományok ápolására, a demokratikus szellemiség, valamint a harmonikus légkör kialakítására.

- Az iskola célul tűzi ki továbbá, hogy elősegíti a tanulók kulturális igényeinek fejlődését, a művészetek iránti érzékenységüket, nyitottságukat, önművelés iránti igényüket továbbfejleszti.
- Nagy gondot fordít az egészséges életvitel kialakítására és megőrzésére. Erősíti a környezet iránti felelősséget azzal is, hogy a tanulókkal a mindennapok esztétikai értékeit felfedeztetni, és alakítására ösztönzi.
- Alakítani kívánja önismeretüket, önállóságukat, fokozni kívánja a művészeti problémák iránti érzékenységüket.

Az egyes művészeti tevékenységek cél-és feladatrendszere

Az alapfokú művészetoktatási intézményben két művészeti ágban folyik a művészeti nevelés-oktatás. Ennek megfelelően eredetileg a 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet által megfogalmazott egyes művészeti tevékenységek célja és feladata került átvételre.

E rendelet 1. melléklete szerint – a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatálybalépését megelőzően – folytatott képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt be tudják fejezni. E rendeletnek – a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelettel beiktatott – 2. mellékletét első alkalommal a 2011/2012. tanévben megkezdett képzésekre felmenő rendszerben tudtuk alkalmazni.

A 2013/2014-es tanévben a művészeti nevelés irányelveit a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet figyelembe vételével foglalmaztuk meg.

A színművészeti képzés célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színművészeti nevelés célja az, hogy lehetőséget biztosítson a színművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi-dramatikus tapasztalatait.

A képzés feladata (funkciója) az, hogy lehetővé teszi a színművészet területén a változatos dramatikus tevékenységformákban való részvételt, a színpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismerését.

A differenciált feladatokon keresztül a tanulók megismerik a dramatikus technikákat és a színházi konvenciókat, azok széles körű alkalmazását.

Lehetővé válik a tanulók drámával és színházzal kapcsolatos fogalmi készletének, aktív szókincsének bővítése, számos élő és felvett színházi előadást - köztük társaik által készített produkciókat láthatnak.

Megélhetik a tanulók azt az élményt, hogy egyénileg és csoportosan előadást tervezhessenek, létrehozassanak, illetve a létrejött előadást bemutathassák; a közös alkotómunka örömteli együttlétét, az önkifejezést, az önértékelést.

Az alapfokú táncművészeti oktatás célrendszere és funkciói

A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra, hogy a múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével és megszerettetésével lehetőséget teremtsen a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

A táncművészeti nevelés-oktatás feladata az, hogy lehetőséget nyújtson a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra nevel. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenység és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.

A táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. A tanulók képességeiktől és a szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket, és különféle szakirányú területeken szerezhhetnek jártasságot.

Nevelési feladataink

Affektív feladatok

A gyerek érzelmi biztonsága és személyes kapcsolata elemi szükséglet az iskolai életben. Az érzelmi intelligenciának komoly befolyása van a boldogulásra. Ezt az érzelmi intelligenciát pedig az érzelmi biztonság megteremtése alapozza meg, és a művészetek fejlesztik. Nem művészeket képezünk - bár ez sem kizárt -, az a fontos, hogy a gyerekek a művészetek légkörében nőjenek fel.

A művészet az emberi jellem fejlesztésének egyik leghatékonyabb eszköze.

Feladatunk:

- az esztétikumra nevelés az esztétikum által,
- a művészet iránti érzékenység kialakítása,
- a mindennapi élet esztétikumának felismerése.
- Fontos, hogy kisiskolás korban minél többet cselekedtessük a gyereket, próbálja ki önmagát a legváltozatosabb művészeti tevékenységekben. Az ember számára a (mű)alkotás élmény, felpezsdíti az életkedvet.

Kognitív feladatok.

A helyesen nevelt gyerek természetes érdeklődésénél fogva szeret és akar tanulni.

Feladatunk:

- megőrizni, ébren tartani természetes kíváncsiságát és felfedező kedvét,
- a tanulás tanítása,
- az általános műveltség megalapozása a tantárgyak egyenértékűsége jegyében,
- könyvtár- és számítógép-használóvá, olvasóvá, gondolkodóvá nevelni,
- a tananyag adta nevelési lehetőségek, a tanulók nyitottságának, érdeklődésének hatékony kihasználása,
- a differenciált képességfejlesztés, tehetséggondozás és fejlesztés.

Morális feladatok

„ A nevelés nem más, mint együttélés a gyerekekkel. Hiszen a gyereket nem azzal neveljük, hogy valamit elmagyarázunk nekik, hanem azáltal neveljük őket, amilyenek vagyunk.”

Vekerdy Tamás

- Természetes élethelyzetek és szituációk, örömteli kortárskapcsolatok lehetőségének biztosítása élet/élménygazdagító együttlétekkel.
- Pozitív példaadás, következetesség; közösen felállított szabályok, betartásuk ellenőrzése, az etikai alapú megközelítésmód fontosságának hangsúlyozása, szükség esetén szankcionálás.
- Kiemelt feladat a 7-8. évfolyamon kifutó **etika** tantárgy, a 2013/2014-es tanévtől pedig az 1. és 5. évfolyamon bevezetésre kerülő, és felmenő rendszerben a teljes általános iskolai nevelést lefedő **erkölcstan** tantárgy (s vele párhuzamosan az egyházak által szervezett *hit- és erkölcstan*) jelentőségének támogatása a nevelőtestület mindennapi munkájának morális fedezetében.

Életmóddal kapcsolatos feladatok

Mindig a gyerek ismereteiből kell kiindulni.

Feladatunk:

- korszerű pedagógiai módszerekkel új és új ismeretekhez juttatni a tanulót,
- fejleszteni vitakultúráját, együttműködési készségét, a csapatmunka szellemet.

Állampolgári neveléssel kapcsolatos feladatok

Egy demokratikus társadalomban csak az önálló, döntésképes, alkotó és áldozatkész személyiség szolgálhatja önmaga és a társadalom valódi érdekeit. Ilyen személyiségek kialakítását tekinti iskolánk is céljának. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgár nevelésének része annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem elsődleges állampolgári kötelezettség. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat- az életkori sajátosságoknak megfelelően- Magyarország Alaptörvényének értelmező megismertetése.

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. A tanítás során bemutatjuk a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők , sportolók tevékenységét.

Célunk, hogy a tanulók legyenek képesek arra, hogy az alkotókat etikai alapon is helyesen ítéljék meg. , Az iskolai nevelésnek része kell, hogy legyen a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelemformáló szerepének felismerése, ami iskolánk multikulturális jellegéből adódóan is természetes számunkra

A szociális tanulás (nevelés) alapvető változatai:

- ⊖ a kondicionálás: meghatározott magatartás-és tevékenységformák megerősítése, illetve fejlesztése,

- a megfigyelésen vagy utánzáson alapuló tanulás, a modelltanulás, amelynek eredménye legkedvezőbb esetben egy általános életvezetési minta vagy életerv kialakítása,
- a tapasztalatok, az információk kognitív feldolgozásán alapuló szociális tanulás, amelynek eredményeképpen interiorizált normák hierarchizált rendszere alakul ki a személyiségben.

Nevelési teendők:

- szerepempátia felkeltése útján a szerepátvétel megvalósítása, a vélemények orientálása viták keretében,
- különböző pozitív és negatív morális történetek szemléltetése következményeikkel együtt,
- morális konfliktushelyzetek felvetése és elemzése,
- választási lehetőségek felkínálása különböző szerepek köréből, a megerősítő vagy leépítő következmények átélésének lehetőségével együtt,
- aktív részvétel biztosítása a csoporton belüli morális vitákban és döntésekben.

Kritériumok:

- tudatos, elfogadott célrendszer,
- konstruktív jellegű tevékenységi kínálat, ami önmagában szabályozza a kortársi interakciókat,
- a kirekesztés kiküszöbölése,
- megfelelő tevékenységszervezési modellek alkalmazása, amelyek nem csak lehetővé teszik, hanem meg is kívánják a tanulóktól az együttműködést, a folyamatos kommunikációt, az értékelő interakciókat és a közös döntéseket.

A gazdasági és pénzügyi kultúra tantárgy képzési-nevelési jelentősége

A **gazdasági és pénzügyi kultúra** két fontos szereplőn keresztül vezet be a gazdaság és pénz világába. Első részében a családok gazdálkodásán, második részében az egész nemzetgazdaság működésén keresztül mutatja meg a piacgazdaság legfontosabb folyamatait.

A családok felelős gazdálkodása nélkül a nemzetgazdaság, az ország sem gyarapodhat, ezért rendkívül fontos, hogy a felnövekvő generáció felkészült legyen saját háztartásának racionális vezetésére. Éppen ezért a tantárgy egyik fő célja a diákok tudatos,

felelős családi gazdálkodási készségének támogatása. Ennek keretében meg kell ismertetni az egyéni pénzügyi tervezés alapjait, meg kell alapozni az ésszerű és a fenntarthatóságot is figyelembe vevő vásárlási döntéseket és a megtakarítási és hitelfelvételi döntéseket segítő képességeket.

A tantárgy tanítása ki kell hogy alakítsa az önmagáért, jövőjéért felelősséggel tartozó, öngondoskodó magatartást és a mások problémái felé nyitott, támogató hozzáállást.

Az óra a tantárgyi lehetőségeket kihasználva, a nevelési feladatokba integráltan gazdasági, pénzügyi ismeretek és összefüggések tanításával képessé tesszük tanulóinkat a világgazdasági folyamatok megértésére.

A demokrácia, az életképes piacgazdaság működtetéséhez, fenntartásához, a javakkal okosan gazdálkodni képes egyéneket nevelünk.

Anyagi biztonságra törekvő, a gazdaság világára nyitott, értékteremtő, állampolgári attitűddel rendelkező, a globális versenyterben is helytállni tudó, ésszerű, tudatos fogyasztói magatartás és felelősség kialakítására törekszünk.

Az alapfokú művészetoktatás feladata

- Az alapfokú művészetoktatási intézmény alapfeladata, hogy feltárja a művészet, ezen belül a választott művészeti ág megörökítő és átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.
- A művészeti iskola feladatát oly módon teljesíti, hogy olyan ismereteket ad, amelyek elsajátításával és alkalmazásával a növendék alkalmassá válik élményvilága vizuális és auditív megjelenítésére, kreativitásának bemutatására a művészet különböző területein.
- Azt az igényt igyekszik kielégíteni, hogy a művészeti iskolából kikerülve valamennyi tanuló aktív részese legyen, akár mint értő befogadója, akár mint aktív szereplője a művészetek világának.

Az oktató-nevelő munka pedagógiai eszközei, eljárásai

Az oktatás

„ Az agy nem egy edény, amit meg kell tölteni, hanem tűz, amelyet lánggra kell lobbantani. „

(Plutarchos)

A tanulás lényege: nem szövegek emlékezetbe vésése (ez nem zárja ki a kötelező memoritert), hanem az önálló gondolkodásra épülő, öntevékenyen folytatott feladat-és problémamegoldás, műveletvégzés. Az egyén és környezete közötti dinamikus interakció, minden érzékszervet megmozgató tanulás, tapasztalat-és cselekvésorientált tanulás, örömmel végzett önkéntes tanulás.

A felsorolás előtt részletesen tekintsünk át két munkaformát!

Differenciálás a tanítás-tanulás folyamatában

Ma a gyermek saját képességeinek maximális kibontakoztatása a cél, mely az iskolában különböző képességű és eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről való gondoskodást jelenti. Egyénre szabott készség- és képességfejlesztés, korszerű, továbbépíthető alpműveltség nyújtása csak differenciált tanítási-tanulási folyamatban valósítható meg.

Az iskolakezdekéskor a legfontosabb, hogy minden gyereket képességstruktúrájának harmonizálására való törekvéssel, a hiányzó vagy sérült részképességek fejlesztésével juttassuk el legalább arra a szintre, hogy az iskolában értelmi képességei szerint eredményesen tanítható, fejleszthető legyen. A differenciálás formái: tanórai differenciálás, csoportos oktatás, páros és egyéni munkaformák, nívócsoportok, differenciált készség- és képességfejlesztés, térszervezés.

A projektoktatás

- Konkrét élethelyzetből bontakozik ki.
- A választott téma a tanulók érdeklődésének megfelelő.
- A tevékenység folyamatában ez az érdeklődés továbbfejlődik.
- A projektmunka tervezése, kivitelezése, bemutatása során a tanulók önszervezése és felelőssége érvényesül.
- A projektmunka során sokféle szellemi és fizikai tevékenységformára van lehetőség.
- Az együttműködés során sokszínű, intenzív szociális tanulás folyik.
- A téma feldolgozására az interdiszciplináris megközelítés jellemző.
- A projektmunka eredménye mindig valamilyen mások számára is bemutatható produktum.
- A projekt megoldása során a pedagógus szerepe a szemmel tartás, szükség esetén a segítő, továbbblendítő, indirekt vagy direkt beavatkozás.

A projektoktatás középpontjában a gyerek áll. A folyamatot oly módon kell irányítanunk, hogy az eltervezett célok és feladatok a távlatosan értelmezett nevelési koncepciókkal adekvát célrendszerbe illeszkedjenek.

A projektmunka lehet egyéni vagy foglalkozhat vele több tanuló.

Munkaformák:

- differenciált óravezetés,
 - személyre szabott feladatok,
 - páros és csoportmunka,
 - kooperatív technikák,
 - cselekvésközpontú oktatás, a gondolkodási műveletek tárgyi tevékenységre történő alapozása,
 - tapasztalatszerzést biztosító módszerek,
 - időszakosan szervezett differenciált keretek, tantárgyi nívócsoportok.
-
- A kooperatív tanulási szituáció magában foglalja a belső motivációt, a magas sikerelvárást, a megismerési kíváncsiságot, a folyamatos érdeklődést, az erős tanulási elkötelezettséget és kitartást.
 - A csoportmunka jellemzői a közös erőfeszítés, a célszerű és ésszerű munkamegosztás, mely hatékonyabb, mint az egyéni tanulás. A heterogén csoport az eredményesebb. Jobban megszeretik társaikat, segítőkészebbek irántuk, kedvezőbb az iskolai attitűdjük.
 - A divergens gondolkodás - több megoldási út keresése, változatos megközelítés, rugalmasság, eredetiség. Kifejtésre, értelmezésre, önálló véleményalkotásra irányuló nyitott kérdések.
 - A problémaszituáció a kreativitás fejlődését segíti elő a gondolkodásban, magatartásban, tevékenységben. Jellemzői: humorérzék, megfontoltság, érzelmi érzékenység, szorgalom, szeretetteljesség. Tehetséggondozás, fejlesztés.
 - Időt és lehetőséget biztosítani az egyéni érdeklődésre, utánjárásra, kutatásra.

A nevelés

A nevelési folyamat interperszonális folyamat. Nagyon fontos a pedagógus pozitív énképe, hiszen ez befolyásolja, milyen értékeket közvetít.

Az egyénnek a pedagógiai tevékenység által kialakított konstruktív életvezetése, az egyik legfontosabb emberi érték. A nevelési folyamatban a közösségfejlesztő - szociális - és az egyénileg is eredményes - individuális - képességei is fejlesztendők. Tisztában kell lennünk azzal is, hogy nem a nevelés az egyetlen értékteremtő forma.

Módszerek

- meggyőzés, felvilágosítás, tudatosítás, példaképpállítás- és követés, szociális technikák - fejlesztve ön-és emberismeretét,
- beszélgető kör,
- közösségi tevékenységek,
- személyes példa a kapcsolatépítés, a problémakezelés terén,
- kooperatív, konstruktív problémamegoldás - közösen olyan utat keresnek a konfliktusba került személyek, amely mindegyikük szükségleteinek, törekvéseinek kielégítésére alkalmas.
- esztétikus környezet, természetes anyagok, tiszta forrás, tisztességes munka hiteles információ,
- meleg-megengedő nevelési stílus, ahol a gyerek bizalommal fordulhat problémáival a felnőtthöz; a kapcsolatot az okos szeretet jellemzi, a gyerek maga is részt vesz a saját nevelésében; az érzelmi melegség önállóságra ösztönöz;
- a társas viszonyok, találkozási lehetőségek - hely, idő, mód - elősegítése, melyek nemcsak a gyerek érzelmi motivációs jellemzőit, énképét alakítják, hanem értelmi fejlődésében is szerepet játszanak;

Kritériumok

A megváltozott tanárszerep

- Visszafogottabb, szerényebb, erős, a másikkal való odafordulás képességével és empátiával megalapozott viszony. A tanár az ismereteknek csupán az egyik forrása. Segítséget ad ahhoz, hogy melyik forrást kell alkalmazni.
- Ugyanakkor szuggesztív, hatni tudó, belső erővel rendelkező és azokat mozgósítani tudó személyiség. Figyelmes és szeretetteljes magatartásával segíti a másik kibontakozását. A tanárnak saját értékeiből, belső erőiből kell megteremtenie tekintélyét.
- Csapatmunka a pedagógusok körében is. Azonos osztályban/évfolyamon tanítók közössége, illetve meghatározott feladatokra szerveződött közösségek.
- A pedagógus nyitottsága, érzékenysége, empátiája, a gyerek érdeklődését, képességeit

figyelembe vevő türelmes magatartása, a kutatást - keresést ösztönző módszerei a gyerek hasonló jellemzőinek kialakulását segítik.

- A tanári kommunikációnak egyszerre kell adaptívnek és fejlesztőnek lennie.

A pedagógusnak nem az a fő tennivalója, hogy közvetlenül befolyásolja, formálja az egyén tudat-és meggyőződésvilágát, hanem az, hogy ösztönözze, segítse az önmeghatározás, az öntevékenység, az önfejlesztés pedagógiai feltételeinek kialakulását.

A pedagógus tehát egyrészt olyan rendszer- és tevékenységsszervező, amelynek elsődlegesen készség- és képességfejlesztő funkciója van, másrészt a tanulók segítője.

Ahhoz, hogy a pedagógus eleget tudjon tenni ezeknek a feladatoknak, az alábbi képességekkel kell rendelkeznie.

- Emberi tulajdonságainak megfelelő színvonala – el tudja-e fogadtatni önmagát és gyakorolt tevékenységét.
- Értelmiségi szerepvállalása – irányadó személyiséggé válják saját környezetében. (a köz ügyeinek megértése és képviselése)
- Nevelői képessége - nevelői magatartása és felkészültsége nélkülözhetetlen szakmai követelmény. Képes-e, kész-e azokat a feltételeket tudatosan és szakszerűen alakítani, amelyek növendékei általános emberi fejlődését szolgálják.
- Szűkebb szakmai felkészültsége – a hozzáértés nemcsak szakmai, hanem erkölcsi követelmény is. A nevelő modell abban a tekintetben, hogy választott szakmáját mennyire sajátította el, és hogyan képes azt gyakorolni.

A tanuló

A gyermek természeténél fogva eleve tevékeny lény. A nevelési rendszer egészének hozzájárulása kell ahhoz, hogy társadalmi, egyéni értelemben célszerűen tevékenykedő lénnyé, igazi szubjektummá váljon. Ügyelnünk kell arra, hogy a diák az életre való felkészülés miatt ne függessze fel az életben való cselekvő részvételét. A ténylegesen humanizált nevelési rendszerben a kettő egybeesik. Ehhez a nevelői tevékenységek viszonylagos teljessége és sokoldalúsága szükséges. Ily módon az iskola és az élet közelebb kerülnek egymáshoz.

A tanár-diák viszony

Jellegét mindenekelőtt az határozza meg, hogy az alapjául szolgáló **tevékenységek** teljes rendszerében milyen konkrét arányban és összeszővődésben jelennek meg

- az öntevékenység és a kényszer-tevékenység,

- a szimmetrikus és az aszimmetrikus kapcsolatok,
- a tényleges együttműködés és a pusztán egymás mellett létezés elemei.

A pedagógusközösség és a diákközösség egymáshoz viszonyított alapviszonya: az együttműködési, munkatársi viszony. A pedagógusközösség nem azzal kerül fölénybe a diákközösséggel szemben, hogy annak pedagógiai irányításával hivatalosan megbízták, hanem azzal, hogy szervező-segítő tevékenységével igazolja:

- képes ennek a szervező- ösztönző-segítő szerepnek a betöltésére, és
- a diákközösséget is meggyőzi arról, hogy valóban el tudja látni ezt a szerepét.

A gyermek mindig alternatív módon reagál a pedagógus szándékaira és kezdeményezéseire. A nevelés „közmegegyezésen”, kölcsönös bizalmon alapuló tevékenység. A diákot a nevelés, a közös tevékenység számára szakadatlanul, újra és újra meg kell nyerni.

Az iskolai légkör

- feszültség nélküli, derűs légkör,
- a tévedés szabadsága,
- a különböző álláspontok iránti megértés.

A szabályok alkotása, betartása

A döntésekbe minél jobban bevonva az érdekelteket közös a szabályalkotás. Ez szükséges osztály, tantárgy, tanórán kívüli foglalkozások és iskolai szinten is.

A nyílt szabályok mellett tudatosítani - amennyire lehet - a rejtett szabályokat is, vagyis az iskola életének azon elvárásait, szokásait, normáit, amelyek leginkább az iskolában dolgozó felnőttek (a nem pedagógus dolgozók is!) viselkedésében, reagálási módjaiban fejeződnek ki, s szavakban nagyon ritkán fogalmazódnak meg. Ezeknek adekvátnak kell lennie a nevelési programban megfogalmazott alapelvekkel, célokkal.

"Ha zavarod az órát, vagy nem készülsz, az nem fair." Vagyis ne a büntetéstől való félelem motiváljon, hanem az, hogy a szabályoknak értelme van, vagy, mert erkölcsi normává vált a gyerekekben. Bizalomra építsen, ne a közvetlen kényszerből fakadó érdekre.

A szabályok elfogadásának és betartásának fejlődési folyamata az életkori sajátosságokat követve: behódolás - azonosulás (identifikáció) - interiorizáció.

A gyerekeknek az ad biztosságot, ha tudja, hogy mi vár rá. Ezért elengedhetetlenül fontos:

- a határozott értékrend megfogalmazása és következetes képviselése,
- az egységes nevelői eljárások,

- szankciók beépítése és szükség szerint alkalmazása,
- a „szabadságod addig tart, amíg nem sérti a másik személy szabadságát” elv érvényesítése.

A tér elrendezése

A mozgatható bútorzat, szőnyeg, párnák lehetőséget adnak arra, hogy a hely, a tér és a szereplők más alakzatot öltsenek az óra típusának, a tananyag jellegének, feldolgozási módjának és a gyerek személyiségének megfelelően.

Az értékelés

Az értékelés nem minősítés, mentes minden ítélezkéstől, s alapvetően jövőorientált. A jelenről, meg a múlttól szólhat, amikhez viszonyítható. A jövő nem olvasható ki belőle. Egyetlen funkciója, hogy elemző módon leírja, mi jellemzi a tanuló teljesítményeit – az elvárt szinthez képest - az értékelés pillanatában, a saját fejlődési folyamatában.

Az értékelésben is érvényesítjük a differenciálás elvét.

Előméréssel, vagyis diagnosztikus értékeléssel indítjuk a megtanítási stratégiát, és követjük folyamatos fejlesztő értékeléssel.

Minden gyermek egyéni teljesítményének fokozásához kell megtalálnunk azt a tevékenységet, amelyet pozitív értékelés kísérhet a megtanítási szakaszban, ekkor a gyermek előző önmagához mért teljesítményét értékeljük. Csak a megtanítási szakasz befejeztével következhet a szummatív, vagy normatív értékelés, majd a minősítő osztályzat. Ezek kitolódhatnak időben aszerint, hogy a gyermek számára mikor fejeződik be a valódi téma- vagy évfolyamzárás.

Az eredmény-megállapítás kritériumrendszerének lényeges elvei:

- Az értékelésnek ki kell terjednie az összes létező tevékenységre, azaz a tevékenységrendszer valamennyi területét értékelnünk kell.
- Mivel a nevelő tevékenységek egyszerre produkálnak tárgyi és alanyi eredményeket, az értékelésnek nemcsak a tevékenység mérhető eredményeit (a teljesítményeket), hanem a tevékenységhez való személyes viszonyt is ki kell fejeznie.
- A nevelő tevékenységek komplexitása miatt differenciált értékelési formákra van szükség. Ezek közé tartozhat, pl. a százalékos teljesítményértékelés, a kötött és kötetlen tartalmú szöveges jellemzés, stb. Célszerűnek látszik az értékelési formák olyan kombinált alkalmazása, amely kifejezi mind az objektív teljesítményeket, mind az adott tevékenységhez fűződő – egyénenként eltérő – szubjektív viszonyt.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

" Minden gyereket a maga lehetséges és folyton fejlődő szintjén képessé tenni a való világ megértésére, feldolgozására ... és arra, hogy képes legyen számára elfogadható viszonyt kialakítani ahhoz a valósághoz, amelyben él."

(Loránd Ferenc)

A gyerek személyiségfejlesztésében a gyerek, a szülő és a pedagógus - mint szuverén partnerek - működnek együtt. Fontos szempont, hogy a gyerek világnézeti, erkölcsi nevelésének felelőssége és joga a szülőt illeti meg. A pedagógusnak ismernie kell a gyermek előtörténetét, tudnia kell, honnan indulnak a közös úton. Feltétlen bizalommal és pedagógiai optimizmussal kell vezetni minden gyereket a saját útján. A pedagógus folyamatos értékkommunikáció révén segíti a gyereket saját értékeinek a megkonstruálásában.

Ki kell alakítania a gyerekek igényességét a saját maguk vallotta értékek strukturálásában és képviselésében, miközben fenntartja és vonzóvá teszi a maga értékeit. Mindig az életkori sajátosságokhoz igazodva kell eljárni. Kisiskolás korban nagyobb szerepe van a mintaadásnak, a tanító határozott érték közvetítésének, irányításának. Az érett erkölcsi cselekvés a morális gondolkodás érett formáit feltételezi, s a morális elvek szerinti cselekvés képessége csak a fogalmi gondolkodás szintjén alakulhat ki (kb. 12 éves kortól).

A szülőnek tisztában kell lennie az iskola pedagógiai programjával, nevelési céljaival és eszközeivel. A harmonikus együttműködés elengedhetetlen feltétele az azonosulás. Ahhoz, hogy a gyerek "beváljon" az életben, ki tudja teljesíteni önmagát, az iskolának az ismeretközvetítés mellett, szocializációs célok egész sorát is meg kell valósítania.

a/ Az autonómia (a személyiség önvezérlő képessége) lehetővé teszi, hogy az egyén ne engedje magát sodortatni a váltakozó élethelyzetek által, ellenkezésképpen ő alakítsa saját arculatának, igényeinek megfelelően a szituációkat.

b/ Az altruisztikus (önzetlen, áldozatkész) jelleg, szenzibilitás (érzékenység, fogékonyság), szociális extenzivitás képessé teszi az egyént a személyes és szűkebb csoport érdekein való felülemelkedésre.

c/ A morális tudatosság (realitásérzék, racionalitás, kreativitás, relativitás, legitimitás) lehetővé teszi, hogy az egyén ne legyen manipulálható, önvezérlése folyamatos önkontrollal párosuljon, normarendszere folyamatosan fejlődjék, differenciálódjék, elemeiben gazdagodjék.

A művészeti tevékenység, mint minden tevékenység, magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés alapja a nemzeti és egyetemes kultúra és a mindennapi élet esztétikai jelentéssel bíró tartománya. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját.

A tanulók élményszerűen tapasztalhatják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek az iskola által oktatott művészeti ágban, a különböző tanszakokban megjelennek.

Az iskola a művészeti nevelés sajátos módszereivel olyan személyiségeket kíván kibocsátani, akik a mindennapokban harmóniára törekszenek. Igényük van az önművelésre, önállóságról, öntevékenységről és magas fokú együttműködésről tesznek tanúbizonyságot. A kulturált viselkedés szabályait betartják, és igényük van arra, hogy másokkal is betartatják.

Az alapfokú művészeti iskolában folyó nevelés feltárja a művészeti élmény katartikus szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

Iskolánk művészeti nevelése megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, az értékes alkotások iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, amelyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői.

A személyiségfejlesztés színterei

A/ A művészeti, érzelmi nevelés, melynek elsődleges célja a személyiségfejlesztés, másodlagos a tehetséggondozás. Törekszünk arra, hogy a művészi-alkotói szabadságot ne korlátozza mások jogai elleni megnyilvánulása és etikai alapú megítélése.

A művészeti képzés fejleszt:

- az érzékszerveket, melyek a tanulás legfontosabb eszközei,
- a gondolkodást, azaz a logikát, a kombináló készséget, az originális megoldások fonását,
- a személyiség önmeghatározó képességét, amely ösztönzi az egyéniség önmegismerő folyamatát, azaz magának az egyedi jellemnek a kialakulását,
- az ízlést, a kritikai érzéket és a következetes bírálat képességét.

A művészeti műveltségi blokk részterületei tanórákon

- drámapedagógia,
- vizuális kultúra,
- ének-zene,
- tánc.

- A drámapedagógia / irodalom

A drámatanítás a személyiségfejlesztés, a gyermekközpontú pedagógia alappillére. Segít az önkifejezésben, a vitakultúra fejlesztésében, a gátlások feloldásában, a kapcsolatrendszerek kiépítésében, a közösségformálásban, a tapasztalás örömeiben, a lelki problémák mozgatórugóinak felfedésében, fejleszti a kommunikációs készséget. Az alsó tagozaton a magyar tantárgyba építve, az alapozó szakaszban – a magyar irodalom tantárgyhoz kapcsolva – drámajátékban valósul meg.

- A képzőművészeti nevelés áthatja az egész iskolát, meghatározza arculatát. Jól felszerelt rajzterem segíti az oktatást.

A képzőművészet, a vizuális kommunikáció, a tárgy-és környezetkultúra – különböző életkorokban, személyenként eltérő mértékben – képes kifejteni motiváló hatását, alkalmasak a differenciált képességfejlesztésre.

A vizualitás nélkülözhetetlen a tanulásban, a művelődésben, a mindennapi életben.

A kézműves technikák széles repertoárja gazdagítja a gyerekek kreativitását, személyiségét.

- A zenei nevelés speciális, mással nem helyettesíthető szerepet vállal a lelki - érzelmi – értelmi nevelésben. A zene az emberről, annak a világhoz, az élethez való viszonyáról szól. Gyermeknevelő erejét a lélek oly mély rétegeiben fejt ki, hol a szó már kevés. A lelkesítő, örömszerző, megnyugtató vagy éppen felemelő zene, igazi érzelmek átélésével, szépre és jóra fogékony személyiséget nevel. Az összetartozás, egymásrautaltság megélésével is gyarapodnak a gyerekek. Az adott légkörben őszintén megnyilvánulhatnak, szabad önkifejezésre kapnak lehetőséget.

Célunk, hogy fantáziájukat kreativitásra tudják váltani. Ösztönös zenei felfedezések, sikerélmények kísérik az ízlésformálásuk során. A gyerekeket furulyaoktatással is fejleszthetjük.

- A tánc létöröm. A néptánc eszköztárával a gyermek kommunikációját, önismeretét pontosíthatja. Nemi identitástudata a helyes úton, kapcsolatteremtő képessége kulturált keretek között fejlődik.

Lelki érzékenysége, finomsága megtalálja gyökereit a jeles napok, ünnepek, bemutatók, táncházak régmúltat idéző világában. A tánc a bevezető szakaszban heti egy órában, az ének-zene blokkban nyer elhelyezést, az alapozó szakaszban – szintén az ének-zene tantárgyhoz kapcsolva valósul meg.

A 2013-14 tanévben kifutó rendszerben az alapozó szakaszban még emelt szinten tanítjuk: vizuális kultúra, ének-zene, tánc.

Művészetoktatás a tanórán kívül

- Szakkörök – képzőművész, kézműves, kórus.
- Megnő a napközis szabadidős programok jelentősége, elsősorban a harmadik és negyedik évfolyamon.
- Az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanszakain: színművészet-bábművészet ágban színjáték tanszakon, táncművészet ágban néptánc és moderntánc tanszakon.

Művészeti élmények az iskolán kívül

- A családdal történt színház- és múzeumlátogatás (a látottak, hallottak feldolgozása). Meghívásos szereplések.
- Egyéni pályamunkák.
- Családi kirándulások során: ismerkedés a néphagyományokkal.
-

B/ Teljes körű egészségfejlesztés

Iskolánk a 2012/2013-as tanévig tagja volt a közelmúltban megszűnt Egészségesebb Iskolákért Program Európai Hálózata Magyarországi Egyesületének. Ennek keretében 1997 óta tanítottuk az "egészséges élet" tantárgyat, heti egy órában. A 2013/2014-es tanévben – felmenő rendszerben – ezen tantárgy elemeit integráljuk az iskolai oktatás és nevelés komplex programjába, e néven, önálló tantárgyként történő tanítása – a kerettantervekkel egységben – fokozatosan kivezetésre kerül.

Az egészséges élet programjának szellemiségét igyekszünk megőrizni az integráció során, mivel ennek erényei túlmutatnak az egészségnevelés hagyományos keretein:

- önismeretre, döntésképessegre, egészséges világnézetre, elfogadásra nevel, miközben -mindig a gyermekek ismereteiből kiindulva - korszerű pedagógiai módszerekkel új és új ismeretekhez juttatja a tanulót, fejleszti vitakultúráját, együttműködési készségét, a csapatmunka szellemet, pozitív életvezetési szemléletet nyújt,
- segíti a kapcsolatteremtő- és fenntartó készségek, jártasságok kialakulását és művelését,
- tanítja az érzelmek pontos megfogalmazását és kifejezését, a másik ember tiszteletét,
- korszerű tanár-diák kapcsolatot feltételez.

Egészségnevelés a tanórán kívül

- Demokratikus légkör, egészséges környezet.

- Aktív sportélet, tömegsport, diáksportkörü foglalkozások, versenyek.
- Lehetőség van úszásra, téli hónapokban korcsolyázásra a kerületben.
- Külső szervezésben karate tanfolyamokon való részvétel biztosítható.
- A DÖK keretében gyakorolják a gyerekek a szélsőségektől mentes politizálást, az állampolgári jogokat, az érdekképviseletet.
- Egészséges, esztétikus mikrokörnyezet, tiszta, kulturált étkezési lehetőség, Gyermekbarát büfé látens nevelő hatása.

C/ A szöveges értékelés

Részletesen a helyi tantervben.

D/ Differenciált képességfejlesztés és tehetséggondozás hatékonyabbá teszi a bonyolult tanulási folyamatot. A gyerek szükségleteit figyelembe véve tudnunk kell, mikor, miért, melyik tárgyban kap kiemelt odafigyelést, fejlesztést az egyes esetekben.

Az angol nyelv óráin a képesség szerint bontott csoportokban folyamatos a motiváció, nagyobb eséllyel segítjük a gyereket saját képességének kibontakoztatásában.

Ötödik évfolyamtól a differenciálás-integrálás illetve a magas osztálylétszámok miatt minden lehetséges esetben, amikor csak az óraszámok-tantárgyfelosztás engedi, bontjuk a matematika órát is. Ezt szakmai alapon fontos felmenő rendszerben csinálni.

Ezen kívül felsőbb évfolyamokon nyilvánvalóan bontani kell az informatika és technika órákat a tantermek befogadó képessége miatt, mint ahogy eddig is tettük. Lehetőség szerint a technika bontást már alsóbb évfolyamokon elkezdjük a magas 30-31 fő osztálylétszámok miatt, mert ezekben az esetekben az eszközhasználat komoly feladat, melyet a leghatékonyabb és legbiztonságosabb módon kell megoldani. Ehhez nagyban segít a bontott csoport.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösség fogalma

A közösen vallott értékek mentén szerveződött egyéneket a közösen folytatott tevékenységek különböző színterein megélt saját élményeik teszik a közösség tagjaivá, fejlesztik személyiségüket.

A közös tevékenységben megélt személyes élmény, az értéképítési folyamat közben megtapasztalhatják önmagukat.

A hagyományos közösségek (osztály, csoport, évfolyam) mellett minél több lehetőséget biztosítunk a spontán közösségek szerveződésére. Segítjük a gyerekeket abban,

hogy megalkossák szabályaikat, meghatározzák működési rendjüket, mert ez ad biztonságot, ez készíti elő önállóságukat.

A közösség-építés szakaszai:

- a közösségi élet szokásainak kialakítása,
- a közösségi viszonyok elmélyítése, az empátia fokozatos felébresztése,
- a közösség kohéziójának megerősítése.

Objektív nehezítő körülmény, hogy a megváltozott iskolaszervezet miatt 4. és 6. évfolyam után újjá kell szervezni a már kialakult (és jól fejlődő, működő) közösségeket.

A közösségi élet színterei az iskolában:

a) Szervezett

- osztály, csoport, napközi, szakkör, tanfolyam, sportkör,
- DÖK,
- iskolarádió és újság,
- az alapfokú művészetoktatási intézmény tanszakai

b) Spontán szerveződések

A közösségi élet formálását/formálódását elősegítő tevékenységi formák, közös élmények

- tanórán: csoportmunkák,
- tanórán kívül: közös programok - kirándulás, színház- és múzeumlátogatás, klubdelután, ünnepek, előadások, a hagyományok.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos hagyományunk, hogy a legalább hatéves kiemelkedő munkát **Arany János-émlékplakettel jutalmazzuk.**

Kaphatják kitűnő, de legalább 4-es átlagú gyermekek, akik példamutató magatartásukon és szorgalmas tanulmányi munkájukon kívül hozzájárultak iskolánk jó hírnevének öregbítéséhez. Osztályukban és az egész iskolában egyaránt folyamatosan segítették a közösségi munkát, aktívan részt vettek az iskola életében. Fontos leszögezni tehát, hogy a kitűnő bizonyítvány mellé nem jár automatikusan az Arany-émlékplakett, ennél komplexebb elvek érvényesítésére törekszünk.

A díj odaítéléséről az intézmény és a munkaközösségek vezetőiből álló testület dönt. A nyolcadik évfolyam végén maximum 3 fő részesülhet évvégén az emléklakettben.

A nevelésben nem választható szét az egyéni személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés, ezért a két területet egységben látjuk, és a fejlesztéssel kapcsolatos feladatok is ezt a szemléletet tükrözik.

Az alapfokú művészetoktatás táncművészeti és színművészeti ága eleve közösségi tevékenység, de épít az egyén szerepére is. A nevelés során önálló egyéniségek

személyiségfejlesztése folyik. Célunk azonban az is, hogy az önálló személyiségüket megtartva igazi alkotó közösséggé formáljuk a kezdeti heterogén csoportokat. Ennek a törekvésnek az a célja, hogy a közös művészeti élmény is az öröm forrása legyen, hogy a közös élmények erősítsék személyiségüket.

A közösségfejlesztés során a társakhoz való kötődést, alkalmazkodást, az összetartozás érzését, illetve a közösen elvégzett eredményes munka elégedettségét tapasztalják meg tanítványaink. A közös szituációs játékok, a szereptanulás, a közös éneklés, népi játékok, tánc, közös alkotások kiemelkedően fontos szerepet játszanak az egyén és a közösség kapcsolatának, egymásra hatásának fejlesztésében, a közösséghez való alkalmazkodás, a szocializáció tudatos alakításában.

Az egyéni érdek alárendelése a közösségnek, valamint a közösség részéről az egyéni munka eredményeinek elismerése, ennek fejlesztése a művészi tevékenységbe beágyazottan jelenik meg. A csoporton belüli közösségi viszonyok fejlesztéséhez fontos az egymás iránti felelősség erősítése (pl. a színháték-produkció, koreográfia). A tanuló a tudatos és fegyelmet alkalmazkodás vállalásával fejleszti a csoport együttgondolkodását. A hibák közös javítása, a bírálat hozzájárul a felelősségtudat erősítéséhez.

A tanulócsoporthoz kisebb egységekre bontva közös feladatokat adhatunk a tanulóknak, olykor versenyeztetve őket, az együtt végzett munka felelősségének kialakítása, örömeinek átélése érdekében. A tanulók rendszeresen értékelik egymás munkáját, hogy ezáltal fejlődjenek értékítéletük objektivitása, a segítészándék kifejeződése. A tanulók saját teljesítményüket is értékelik az eredményesség szempontjából, mivel azt kívánjuk tudatosítani, hogy egymás munkájának értékelésekor és önmagukkal szemben is tárgyilagosan ítéljenek.

A személyiség- és közösségfejlesztési munkánk a tanév első hetében megkezdődik, azzal a céllal is, hogy az önálló személyiségek a tanév során koherens közösséggé szerveződjenek, akiket a közös érdeklődés még inkább összetart. Ennek érdekében a tanév első hetében az iskola tanárai találkozóra hívják a növendékeiket, hogy tájékoztatót tartsanak, milyen táncokat tanulhatnak, milyen színhátékokban szerepelhetnek a jövőben.

Az iskola a tanulók egyéb kulturális igényeinek kielégítésére is gondot fordít. Hangsúlyozzuk a családi kirándulások jelentőségét az ország kulturális hagyományainak megismerése, múzeumok, helytörténeti gyűjtemények megtekintése érdekében. Rendszeresen színházlátogatásokat tervezünk, a tanév során legalább két előadást nézünk meg, közösen a szülőkkel.

A művészeti iskola a szorgalmi időszakon kívül is szervezni kíván belföldi és külföldi nyári táborokat. A külföldi kapcsolatok kialakításában együttműködünk az adott ország általános iskolájával, a kerületi művelődési intézményeivel, és a személyes, családi

kapcsolatokat is szeretnénk felhasználni. A művészeti ágaknak megfelelő táborokban a gyerekek a nyaralás örömei mellett, intenzívebben foglalkozhatnak a választott művészeti területekkel. A szakfoglalkozásokat tanáraink mellett meghívott művészek, szakemberek tartják.

A művészeti iskola törekvése, hogy pozitív képet alakítson ki az országról, a szűkebb környezetéről tanulóiban, ezért - hagyományteremtésként is – az általános iskolával közösen nyilvános rendezvényekkel ünnepli meg a nemzet és a kerület ünnepeit, a jutalmazási lehetőségeket erre használja fel.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus feladatai, kötelessége a 2011.évi CXC tv. 62 § alapján került szabályozásra.

- Minden nevelő-oktató munkát diákjaink és pedagógustársaink tiszteletének és méltóságának megtartása mellett végzünk, hivatásunkhoz méltó magatartással.
- Iskolánkban minden pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.
- Nevelő és oktató munkánk során gondoskodunk a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, Hangsúlyosan kiemelt feladat a humánus gondolkodás, az élet tisztelete, a természeti és a közvetlen környezet védelme, az ember és ember kapcsolata, a környezetbarát magatartás megalapozása. Fontosnak tartjuk, hogy diákjainkat egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre neveljük. Szem előtt tartva a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, törekszünk azok betartására, betartatására.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozunk, szorosan együttműködve gyógypedagógusokkal, fejlesztő szakemberekkel.
- Testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében fokozott figyelmet szentelünk az egészséges élet (felmenő rendszerben integrálásra kerülő) tantárgyi

programnak, valamint az „*ép testben ép lélek*” bölcsessége alapján az etika és erkölcsstan tantárgyaknak.

- Ügyelünk az osztálytermek rendjére, tisztaságára. Ennek érdekében a közeljövőben tanulói ügyeleti rendet dolgozunk ki, pontosítjuk a hetesek teendőit. A 2013/2014-es tanévtől versenyt hirdetünk a „*Tiszta, rendes osztály*” cím elnyeréséért.
- Igyekszünk tanórai és tanórán kívüli foglalkozásainkat, az ismereteket tárgyilagos, sokoldalú és változatos módszerekkel közvetíteni.
- A helytörténeti ismeretek megerősítése érdekében törekszünk arra, hogy kialakuljon a történelmi értékű tettekben és nemzeti-erkölcsi értékekben is gazdag Zugló képe, a főváros iránti tisztelet és szeretet. Ezt a folyamatot támogatja majd a 2013/2014-es tanévtől szervezendő városismereti séta a zuglói helytörténeti napok keretében.
- Az elfogadott kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározott érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékeljük a tanulók munkáját,
- Gyakran keressük a számunkra legmegfelelőbb pedagógus továbbképzéseket, tanfolyamokat, azokon részt veszünk, folyamatosan képezzük magunkat, és segítjük pedagógus társainkat.
- Az éves munkatervben meghatározott, elfogadott nevelőtestületi értekezleteken, fogadóórákon, iskolai- és egyéb ünnepeken aktívan részt veszünk.
- Gondoskodunk a diákok erkölcsi védelméről, testi épségéről, a balesetek megelőzéséről/ bejelentéséről. Óvjuk a gyerekek jogait, emberi méltóságát.
- Odafigyeléssel biztosítjuk iskolánk és környezete, az osztálytermek, folyosók, mellékhelyiségek, berendezési tárgyak rendjét és tisztaságát.
- A NAT és a pedagógiai program, helyi tanterv követelményei alapján fejlesztjük a tanulók kompetenciáit, egyéni képességeikre alapozva, tárgyilagos ismeretekkel növeljük tudásukat. Kialakítjuk reális önértékelési igényüket, objektíven és indoklással értékeli teljesítményüket.
- Változatos módszerekkel, a pedagógiai program értékrendje szerint neveljük, pozitívan irányítjuk a fiatalokat. Szem előtt tartva, hogy személyiségével, modorával, hangnemével, megnyilvánulásaival példát adunk a tanulók számára.
- Közreműködünk az iskolai közösség kialakításában és fejlesztésében, a diákönkormányzat tevékenységét támogatja. Alkotó módon részt vállalunk a

nevelőtestület újszerű törekvéseiből, az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből.

- Az intézmény hagyományait ápoljuk, jó hírnevét megőrizzük, öregbítjük. Tanítványaink és saját eredményeinkről, sikereiről –szükség szerint írásban tájékoztatjuk az iskola vezetőségét.
- Szakterületünkhöz kapcsolódó pályázatok felkutatásában részt veszünk, azok készítéséhez segítséget nyújtunk.
- A tantárgyfelosztás alapján határidőre tanmenetet/foglalkozási tervet készítünk, melyet a munkaközösség-vezetőnek véleményezésre átadunk. Tanóráira, foglalkozásaira céltudatosan készülünk fel, és pontosan, színvonalasan tartjuk meg azokat.
- Szemléltető és kísérleti eszközöket készítünk, beszerzésre javaslatot teszünk. Előkészítjük az eszközöket bemutató és tanulói kísérletekhez. Az ismereteket a diákok tapasztalataira építve, az érdeklődés felkeltésével (motiválással), az életkoruknak megfelelő kifejezésmóddal, a képességek folyamatos fejlesztésével adjuk át.
- Szükség szerint ellenőrizzük a tanulók írásbeli tevékenységét, teljesítményét. Megtartva az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyát, objektíven és indokolással értékelünk.
- Tervezett differenciálással, életből vett példákkal, versennyel segítjük az egyéni képességek és a tehetség kibontakozását. Felkészítjük és kísérjük a diákokat a tanulmányi és kulturális versenyekre, vetélkedőkre és a sportrendezvényekre.
- Figyelembe vesszük az egyéni fejlődés ütemét, a hátrányos családi környezetet, a sajátos nevelési igényt és közreműködünk a gyermekvédelmi feladatok ellátásában. Differenciált és felzárkóztató foglalkoztatással segítjük a rászorulókat.
- Türelemmel és empátiával segítjük a gyerekeket az egyes képzési szakaszok közti átmenet nehézségeinek leküzdésében.
- Aktívan és felelősséggel veszünk részt az iskolai dokumentumok értékelésében, módosításában, segítjük a tantestületi és szakmai értekezletek eredményességét, alkotóan tevékenykedünk a szakmai munkaközösség munkájában.
- Szükség esetén elvégezzük a beiskolázással és pályaválasztással kapcsolatos teendőket.
- Felelősséggel ellátjuk az előírt helyettesítéseket, a tanulók felügyeletét (tanórák, tanórán kívüli foglalkozások, óraközi szünetek, rendezvények, tanítás előtti, utáni ügyeletek). Saját akadályoztatásunk esetén időben, előre értesítjük az

igazgatóhelyettest, biztosítva a szakszerű helyettesítéshez szükséges dokumentumokat és eszközöket.

- Levezethetjük és felügyelhetjük az osztályozó, különbözeti és egyéb vizsgákat, tanítás nélküli munkanapokon munkát végzünk a vezetők beosztása alapján.
- Együttműködünk a tanulók szüleivel, szükség szerint családlátogatáson ismerkedünk meg a támogatásra szoruló tanulók környezetével. Tájékoztatjuk a szülőket/gondviselőket az intézményi, egyéni fogadóórákon, szülői értekezleteken.
- Szakmai ismereteinket továbbképzéseken, tanfolyamokon és önképzéssel bővítjük nyílt napokon aktívan részt vállalunk a feladatokból. Bemutató órákat tartunk és dokumentálva hospitálhatunk tanítási órákon.
- Ellátjuk az egyre szerteágazóbb pedagógiai munka adminisztratív teendőit (osztálynaplók, törzslapok, ellenőrzők vezetése, a tanulók értékelésének beírása, szöveges értékelés, statisztikai adatszolgáltatás), szervezési feladatokat, melyeket az intézmény nevelő-oktató munkája tesz szükségessé.
- Kollégáink közreműködésével rendben tartjuk a ránk bízott szertárat, a tárgyak és eszközök épségéért felelősséggel tartozunk.
- Betartjuk a munkafegyelmet, a jogszabályok és a szabályzatok előírásait, szakszerűen végrehajtva a pedagógiai feladatokat. Nevelő-oktató munkánkat egységes elvek alapján, módszereinek szabad megválasztásával végezzük.

Az osztályfőnök feladatai, kötelessége

- Az osztályfőnöki nevelőmunka *ember és gyermek tiszteleten* alapuló kell, hogy legyen. Célunk, hogy minden tevékenységünket az oktatás és nevelés területén a gyerekek okos szeretete hassa át.
- *A világ szépségeinek, rendezettségének, változásainak* élménygazdag megláttatása fontos része munkánknak.
- Betartjuk és betartatjuk a *házirendben* megfogalmazott elvárásokat.
- *A helyes értékrend* kialakítására törekszünk a meglévő és az alkalmazott értékeket figyelembe véve.
- Hangsúlyosan kiemelt feladat az emberi értékek és az élet tisztelete, a természeti és a közvetlen környezet védelme, az ember és ember kapcsolata, a környezetbarát magatartás megalapozása.

- Legyen fontos érték az együttműködésben *szülő-tanár, tanár-diák* és a tanulók között a türelem, a kíváncsi érdeklődés, a rácsodálkozás öröme, az el- és befogadás nyitottsága, a derűs jókedv.
- Munkánk egyik területe a jellemformálás, a közösségi tudat formálása, tisztelet és felelősség a természet, az ember iránt: *a szép, a jó az igaz értékek meglátása és követése.*
- A tanulók *személyiségének fejlesztése* a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével.
- Célunk, hogy az *ünnep, az ünnepi szokások*, ünnepi öltözködés terén egységes kép alakuljon ki. (A szülőkkel egyetértve az ünnepi öltözet iskolánkban a fehér ing az iskolai nyakkendővel, sötét szoknya ill. nadrág).
- Legyen igényes saját és mások munkája, viselkedése terén. Törekedjen a hibák kijavítására és kijavíttatására.
- Fontos, hogy a gyerekek eligazodjanak a *helyes magatartási szabályok* között, legyen fontos nekik a jó útra térés és térítés.
- A *környezeti kultúra* terén a tanulók törekedjenek a rendre, a tisztaságra, önmaguk és társaikhoz való viszonyuk egyensúlyára.
- Ügyelünk az *osztálytermek rendjére, tisztaságára.*
- A tanulás tanítása az egyénnek önmagához viszonyított fejlődését szolgálja, találjon rá minden tanuló és tartsa tiszteletben a tudás iránti vágyat önmagában is és társaiban is).
- Az egészséges életmód, a testmozgás propagálása, életvezetési tanácsok felvetése.

Évente ismétlődő feladatok:

A tanév elején:

Az osztályfőnök

- áttekinti az osztálydokumentációt, felveszi az ellenőrzőket, gondoskodik azok kitöltéséről, (órarend, terembeosztás, a tanárok névsora, később: a tanárok fogadó óráinak idejére) felhívja a diákok figyelmét az ellenőrző fontosságának, elvesztésének következményeire,
- ismerteti a tanév rendjét,
- megismerteti a művészeti képzés aktuális vonatkozásait,

- ismerteti a szakkörök, sportkörök, könyvtár, számítógépterem működési rendjét, tájékoztatást ad az iskolaorvos, védőnő, iskolapszichológus munkájának jelentőségéről,
- részletesen ismerteti a házirendet,
- kitölteti az adatlapokat,
- elkészíti az osztály tanulóinak telefonszamos, lakcímes, névsorát, (diákigazolvány számmal, OM-azonosítóval és e-mail címmel együtt),
- felméri a szociális, vagy egyéb okokból segítségre szoruló tanulókat, és gondoskodik számukra a lehetséges támogatásokról, szükség esetén érdekükben együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel,
- ellenőrzi az osztályterem berendezését, a hiányok pótlására benyújtja igényét az igazgatóhelyettesnél,
- megbeszéli a tanulókkal az osztályterem dekorációját, irányítja ezek elkészítését,
- kijelöli a felelősöket, illetve elindítja a hetesi rendszert,
- biztosítja a DÖK képviselők megválasztását, beszámoltatja a DÖK képviselőit a DÖK-gyűlésen hallottakról,
- megtervezi és összefogja irányító munkájával az osztály előtt álló feladatokat,
- áldozatosan végzi osztálya nevelő munkáját, formálja a közösség életét,
- képviseli osztályát az iskolai struktúrában (többi osztály, évfolyam, tantestület, szülők),
- irányítja a tanulók személyiségfejlesztését, helyes értékrendjének kialakítását, hagyományaink ápolásában.

A tanév folyamán:

- részt vesz az értekezleteken, (szükség esetén rendkívüli értekezlet is előfordulhat)
- szeptemberben, és a félév után szülői értekezletet tart (szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tartható),
- az osztályközösség kialakítása és a művelődési igény fejlesztése érdekében programokat tervez (mozi, színház, hangverseny, kirándulás),
- megszervezi az osztálykirándulást,
- rendszeresen vezeti az e-naplót,
- értesíti az osztályában tanító tanárokat a tanulók iskolai szervezésű programokon való részvételéről (fogászati vizsgálat, orvosi vizsgálat, tanulmányi versenyek, sportversenyek, stb.)
- tájékoztatja a szülőket az osztályozónapló alapján a tanuló érdemjegyeiről,

- rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, tájékoztatást ad az iskola életéről, követelményrendszeréről (családlátogatás, fogadóóra, szülői értekezlet),
- gondoskodik arról, hogy a szülők szavazás útján megválasszák az osztály szülői munkaközösség elnökét, helyetteseit és velük szorosan együttműködik,
- munkájáról félévkor és év végén szóbeli és írásbeli beszámolót ad az igazgatóhelyettes által megadott szempontok alapján,
- rendszeresen számon kéri és vezeti a tanulók mulasztásait, késéseit - a házirendben foglaltak szerint,
- írásban tájékoztatja a szülőket a tanulók igazolatlan hiányzásáról és késéseiről,
- írásban tájékoztatja a szülőket a dicséretekről, illetve a fegyelmezési eljárásokról, (ezt az e-naplóban is rögzítve),
- előzetesen írásban tájékoztatja a szülőket az esetleges bukás lehetőségéről,
- az osztályozóvizsgán ellátja a vizsgaelnöki teendőket, (ha az osztályfőnök a vizsgáztató tanár, akkor helyette az igazgatóság által kijelölt kolléga elnököl)
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítja,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesíti,
- fejleszti tudását, pedagógiai irodalmat és végzettségének megfelelő szakirodalmat olvas, követi a szakma kutatási eredményeit,
- személyes példájával erősíti az egészséges életmód szemléletét,
- a helytörténeti ismeretek megerősítése érdekében ösztönzi tanulóit a széles látókörű tájékozódásra, a múlt értékeinek tisztelésére,
- fontos, hogy minden körülmény között megőrzi a hivatali titkot,
- a gyermek, tanuló érdekében együttműködik munkatársaival és más intézményekkel.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Ideális esetben egy osztályközösség maximum 2-3, problémával küzdő gyereket tud befogadni.

Legfontosabb, a probléma mielőbbi feltárása a szülő és szakemberek bevonásával, a szükséges terápia és együttműködés beindítása, továbbá a fejlesztőmunka elkezdése. Minél korábban kerül erre sor, annál nagyobb esély van a probléma rendezésére.

Ezért fontos, hogy tanév elején minden osztályfőnök feltérképezze, hogy tanítványai harmonikus fejlődéséhez kinek milyen segítségre van szüksége. Erről diplomatikusan és tapintatosan tájékoztatja a szülőt, akit mindenképp partnernek kell megnyernie az ügy érdekében. A fejlesztőpedagógusoknak pontosan tudniuk kell a problémákról, mert csak így tudnak segítséget nyújtani. A segítségkérés felelőssége az osztályfőnöké. A fejlesztőpedagógusi kompetenciának nem része a gyermek vizsgálata, ezért fontos, hogy a tanulási és/vagy magatartási gonddal küzdő gyerek, a Nevelési Tanácsadó szakembereihez legyen irányítva, akik a vizsgálatot elvégzik, és instrukciót adnak a családnak, valamint a fejlesztést végző szakembernek is.

A fejlesztőpedagógusok ily módon pontosan tudják, kinek milyen fejlesztést kell biztosítani, mikor lesz a következő vizsgálat.

A szakvéleményekről és az azok alapján kiadott határozatokról minden kollégának tájékoztatást és fénymásolatot kell kapnia az osztályfőnöktől. A gyermek nevelése-oktatása csak így lehet eredményes.

A személyiség- és magatartásproblémák kategóriái:

- agresszivitás (fizikai és lelki erőszak),
- regresszivitás (félénkség, szorongás, a társas kapcsolatok hiánya),
- instabilitás (hangulatlabilitás, csapongó érdeklődés, gyakori és felületes kapcsolat-teremtés),
- apátia (érzelmi tompaság, érdeklődésnélküliség, passzivitás),
- antiszociális magatartás (lopás, csalás),
- patológias tünetek (depresszió),
- iskolai problémák (gyenge tanulmányi eredmény, az iskolai felszerelés hiánya).

A viselkedészavar okai lehetnek: családi, iskolai, társas kapcsolatok.

A viselkedési zavarokban a gyermek fejlődésének nehézségeit látjuk.

Stratégiáink a problémák megoldására:

- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia,
- terápiás megoldás, gyógyító jellegű,
- kompenzatórikus, a jóvátételre épít,
- büntető, szankciókkal befolyásoló.

Lehet, hogy tanulási zavar, részképességihiány áll a viselkedési zavarok hátterében.

Segítők: tanítók, tanárok, az iskola fejlesztő pedagógusai (végzettségük és reméljük, hogy egyszer státuszuk alapján is), az iskolapszichológus, a Nevelési Tanácsadó, a Családsegítő Szolgálat szakemberei, a gyermekvédelmi felelős, nem utolsósorban a szülők.

A megváltozott, illetve változóban lévő munkaformák és tanárszerep kedvez a konfliktus elkerülésének. A szöveges értékelés ugyancsak nagy kifutási időt biztosít. Ha sikerül feltárni a gyerek érdeklődési irányultságát, őt tevékenykedtetjük, sikerhez juttatjuk, önbizalmát megerősítve megkönnyíthetjük helyzetét.

Az adott közösség szabályait mindenkinek be kell tartania!

Nemzeti, etnikai kisebbségi nevelés elvei

Intézményünk deklaráltan multikulturális iskola. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, talán a művészeti nevelésnek is köszönhetően, hogy nagyon sok nemzetiség gyermeke jár hozzánk.

Nem csak roma, hanem többek között angol, olasz, francia, spanyol, görög, német, indiai, vietnámi, japán, kínai, pakisztáni, nigériai, arab, stb. stb. gyermekünk is van.

Beilleszkedésük zökkenőmentes, teljesen természetes folyamat, mint ahogy számunkra is természetes dolog, hogy a nemzeti összetartozás ápolása és a hazafias nevelés nem irányul semmilyen módon a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségi és vallási etnikumok diszkriminációjára.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A diákönkormányzat

A diákönkormányzat a tanulói ifjúság belső érdekképviselői szerve. A köznevelési törvény végrehajtási rendelete - 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 120. §-a - határozza meg a diákönkormányzat jogait. Mi ennek megfelelően tevékenykedünk ebben a kérdésben.

A DÖK a köznevelési törvény és annak végrehajtási utasítása szerint működik, él a törvény adta jogaival és lehetőségivel. Fontos résztvevője a demokratikus iskolai élet megszervezésének. Segítik a közösségi munkákat és a közösségépítő tevékenységeket.

A felelősi rendszer működtetésével a közösség iránti felelősségtudat alakításában és fejlesztésében aktívan és hatékonyan vesznek részt.

Iskolánk diákönkormányzata jól szervezett csoportként működik, melynek tagjai az osztályok választott képviselői és a szervet segítő, támogató pedagógus. A DÖK tevékenysége iskolánk tanulóit érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A DÖK a tanulóifjúságot képviseli az iskola vezetősége és a nevelőtestület között.

Diákgyűlést rendszeresen tartunk, ahol az aktuális programokat beszéljük meg. Az itt elhangzottakról a képviselők szükség esetén az osztályfőnöki óra keretén belül számolnak **be az osztályuknak.**

Évente legalább egy alkalommal tanár-diák fórumon (diákközgyűlésen) megvitathatják az érintettek a kérdéseiket, panaszukat s beszámolót hallhatnak az éves addigi munkánkról, valamint a további terveinkről.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

„A gyerek csupa lehetőség.” *Ancsel Éva*

Célunk, hogy tanulóinkat korszerű, versenyképes és használható tudáshoz juttassuk.

Közeli célunk, hogy akkreditált tehetségpont legyünk, amire 2013 folyamán reális esélyünk van.

Arra törekszünk, hogy megtaláljuk minden gyermekben azt az értéket, amiben kibontakozhat, hogy önmagát és környezetét formálni képes gyermeki személyiséggé váljon. Törekvésünk, hogy tanulóinkat – személyiségük tiszteletben tartásával – segítjük képességeik kibontakoztatásában.

Minden gyerekben ott szunnyad a tehetség csirája. Az alsó tagozaton folyó gazdag tevékenykedtetés, a művészeti nevelés, az esetenkénti csoportbontások az angol nyelv, a magyar nyelv és irodalom és a matematika órákon, a differenciált képességfejlesztés segít ezt felszínre hozni.

Az ének-zene, a rajz, a drámapedagógia, a tánc tág teret ad a gyermeki képességek megnyilvánulásainak és fejlesztésének/fejlődésének.

A differenciált képességfejlesztő foglalkozások a csoport, illetve az egyén szintjéhez szabott feladatokkal bontakoztatják, fejlesztik a tehetséget.

Ezt teszik teljessé az alapfokú művészetoktatás tanszakai, a délutáni tehetséggondozó szakkörök, a napközi, a tanórán kívüli programok, a DÖK, az iskolaújság és rádió, a szaktárgyi versenyek, a házi és egyéb szereplések, fellépések, pályamunkák.

A tehetséggondozás folyamatában részt vevő személyek: a diák, az osztályban tanító pedagógusok, a gyermek szülei, a gyerekekkel foglalkozó más személyek: művésztanárok, szabadidő-szervező, edző, stb.

Fórumai: tanórai és tanórán kívüli foglalkozások.

- A tehetséggondozás folyamatát segítő eszközök évfolyam-megbeszélések, egyéni fejlesztési tervek

Intézményünk részt vesz a *Zuglói tehetségprogramban*, mint (egyenlőre) regisztrált tehetségpont.

Három műveltségterületen tartunk tehetséggondozó foglalkozásokat: **matematika, ember és természet, ember és társadalom**. A szakköri tematikák a logikai készség fejlesztésére, az „én határainak” kiterjesztésére, a megismerés új lehetőségeire és a tevékenységközpontúságra fókuszálnak. Fontosnak tartjuk, hogy a problémamegoldásban az új utakat részesítsék előnyben a tanulóink, merjenek kreatívan gondolkodni.

Május hónapban tehetségnapot szervezünk, amelyen részt vehet iskolánk összes tanulója és családtagjaik is. Úgy szervezzük meg a programban részt vevő gyermekekkel közösen a délutánt, hogy az ő tárlatvezetésükkel, közreműködésükkel legyenek láthatóak, kipróbálhatóak azok a kézzelfogható és/vagy szellemi alkotások, amelyeket létrehoztak a tanév során.

Elkötelezettjei vagyunk a differenciálásnak, amely nemcsak a kevésbé jó képességű tanulók felzárkóztatását, hanem a tehetségesek gondozását, segítségét is jelenti! Szeretnénk a magunk szerény eszközeivel hozzájárulni a magyar szellemi utánpótlás kineveléséhez, amely a közoktatási intézmények feladata.

Célok

- Ismeretbővítés, a klasszikus műveltség, a matematikai és a természettudományos látókör szélesítése az új NAT szellemiségének megfelelően.
- A három műveltségterülethez kapcsolódó kompetenciák fejlesztése, hatékony, alkotó tanulási technikák kialakítása.
- Megtanítjuk tanulókat arra, hogy képességeiket a lehető leghatékonyabban használják ki.
- El kell fogadtatni a tanulóval a tehetségességgel járó kötelezettségeket, amelyekkel tartozik a társai és a közösség felé.
- A lehető legkedvezőbb szociális erőtér kialakítása a gyermek körül.
- Felkészítés a tehetséggondozó középiskolákba történő felvételre.
- Kapcsolat felvétele tehetséggondozással foglalkozó szakemberekkel és intézményekkel.

- Kapcsolat elmélyítése a nagy múltú kerületi középiskolákkal; bemeneti-kimeneti szabályozás kidolgozása.
- Átfogóbb, integráltabb ismeretek nyújtása, a különböző tantárgyak kapcsolódási pontjainak felismertetése.

A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai

A köznevelési törvény végrehajtási rendeletének XIX. fejezete: 171 - 172. § a következőképpen szabályozza ezt a fejlesztési területet:

Az általános iskola és a középfokú iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából **képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést** szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

A képesség kibontakoztató felkészítésben az a tanuló vesz részt, aki a közoktatási törvény 121. § (1) bekezdése alapján **halmozottan hátrányos** helyzetűnek vagy **sajátos nevelési igényű halmozottan hátrányos helyzetűnek** minősül.

Iskolánkban a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű halmozottan hátrányos helyzetű diákok jelenléte szórványos jelenség, egy-egy ritka esete jól integrálható a diákközösség befogadó közegébe.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Célunk, hogy megelőzzük, elhárítsuk, vagy enyhítsük azokat a gyermekekre ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődésüket megzavarják, vagy gátolják, másrészt segítsük a pozitív hatások érvényesülését.

Feladatok

- Megelőző, gondozó és korrigáló tevékenység (osztályfőnök).
- Jelzés, szűrés, ügyintézés, javaslattétel (gyermekvédelmi felelős).
- Pozitív, egészséges életfelfogás hangsúlyozása.
- Egyéni felelősségérzet fokozatos, folyamatos kialakítása.
- Tolerancia, a másság elfogadásának kialakítása.
- Önérték, önbecsülés erősítése.
- A feladatok megvalósulását segítő tevékenységek:
- Előzetes tájékozódás az óvodában.

Családlátogatás.

Szakemberek és a család bevonásával ok feltárás, egyéni terv készítése, külső (Nevelési Tanácsadó, Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhatóság) segítség igénybevétele.

- Rendszeres - havonkénti - igazgatói fogadó délutánokon eszmegbeszélés, tanácsadás.
- A tanulás tanítása.
- Fejlesztő pedagógusok munkája.

A gyermek-és ifjúságvédelem területén legfontosabbnak a megelőzést tartjuk. Ezt szolgálja egészségnevelő programunk. Az iskola az egészséges személyiségfejlődést helyezi előtérbe, azonban a megnövekedett társadalmi feszültségek, gondok mellett önmagában nem lehet sikeres a gyermekvédelmi problémák kezelésében.

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka folyamata

A munka koordinálójá a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

Az iskola egészségfejlesztési programja a hátrányos, illetve veszélyeztető körülmények *megelőzését* szolgálja.

A veszélyeztető, hátrányos körülmények *feltárását* a gyermekvédelmi felelős az osztályfőnökkel, a gyermeket tanító pedagógusokkal, az iskolapszichológussal, a védőnővel és más, a gyermekkel kapcsolatban lévő személyekkel (iskolaorvos, óvónők, stb.) együttműködve végzi. Nagymértékben támaszkodik az osztályfőnök családlátogatási tapasztalataira. Szükség szerint az osztályfőnökkel együtt, vagy külön is meglátogatja az érintett családokat.

Minden tanév elején teljes körű felmérést végez a tanulók körében. Nyilvántartja a hátrányos helyzetű tanulókat. A veszélyeztetettség okának típusa szerint listát készít, melyet a tanév során ugyancsak folyamatosan korrigál. Az adatokat szigorúan bizalmasan kezeli. Adatszolgáltatásnál a közoktatási törvényben előírtaknak megfelelően jár el.

A problémák feltárása után, a partnerekkel együttműködve *cselekvési tervet* készít, amelybe – lehetőség szerint – bevonja a szülőket.

A problémák megszüntetésében, enyhítésében, azaz a cselekvési terv végrehajtásában – a munkaköri leírás szerint - együttműködik a belső és külső partnerekkel.

Negyedévenként, a szöveges értékelés előtt, egyeztető megbeszélést tart a partnerekkel.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Legfontosabb: a kudarc okának felderítése.

Dokumentumok:

- az óvoda iskolaérettségi lapja,
- a Nevelési Tanácsadó/Szakértői Bizottság szakvéleménye,
- a tanító tapasztalata,
- a gyermeket tanító pedagógusok problémaészlelése.

Segítséget nyújthat:

- tanító, tanár, napközis nevelő, fejlesztőpedagógus, logopédus, külső szakemberek, iskolapszichológus, gyermek-és ifjúságvédelmi felelős.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának három fő területe

- Intenzív fejlesztés az alapozó szakaszban.
- Az iskola programja több ponton érinti a kudarc kialakulásának megelőzését, illetve kezelését.
- A nem egészségügyi okból felmentett tanulók segítése.

A fejlesztés, a felzárkóztatás folyamatának egyik láncszeme, lehetősége. A fejlesztőpedagógusi végzettséggel is rendelkező tanítók a tanítói munkával párhuzamosan látják el ezt a feladatot.

Célja: azoknak a gyerekeknek a foglalkoztatása, akik hátrányban vannak társaikhoz képest is a tanulásban, mert bizonyos részképességük fejletlensége nem biztosítja a problémamentes tanulást.

A fejlesztés során a középpontban a készség- és képességfejlesztés áll.

Minden tanév elején az első osztályos tanulók részére összeállított vizsgálati sort (DIFER-mérés) végezzük el. Ez alapján betekinthetünk a tanulók aktuális érettségébe.

A fejlesztő foglalkozásokra bekerülni a fent megnevezett dokumentumok alapján lehet. A kiválasztott tanulók szüleinek írásban ajánljuk fel segítségünket. A döntés joga a szülőt illeti meg.

- Vizsgáljuk: a vizuális memóriát, a hallási figyelmet, a beszédészlelést, a szókincset, a szerialitást, a gondolkodást.
- A fejlesztés területei: térészlelés, térérzékelés, szem-kéz koordináció, iránykövetés, alak-háttér megkülönböztetés, alak-forma állandóság, figyelem, gestalt látás, finommozgások, hallási figyelem, testséma, vizuális emlékezet, általános tájékozottság, beszédképesség.

Általában 3-4 területet fejlesztünk egy időben intenzíven. Mivel nincs függetlenített fejlesztőpedagógusunk, a fejlesztés elsősorban az alsóbb évfolyamok tanulói számára biztosított. A foglalkozások a tanítók szabad óráihoz igazodnak, ez a gyerek

szempontjából nem a legkedvezőbb megoldás. Egyelőre nem rendelkezünk fejlesztőszobával, a fejlesztőórák a szabad tantermekben zajlanak.

A gyerekek szívesen járnak a foglalkozásokra, mert sok sikerhez és örömhöz jutnak. Feltehetőleg ebben szerepet játszik az a tény is, hogy pályázaton nyert pénzből jól használható gazdag eszköztárral rendelkezünk.

A jövőre vonatkozó terveink:

- főállású fejlesztőpedagógus alkalmazása, fejlesztőszoba kialakítása,
- a gyerek tanóráihoz igazodó fejlesztőmunka,
- a folyamat teljes körű végig vitele.

Pedagógiai programunk a következő pontokon foglalkozik a tanulási kudarc elkerülésével, illetve kezelésével.

- Differenciálás a tanítás-tanulás folyamatában
- Az értékelés alapelvei
- Az iskolai beszámoltatás formái, rendje
- Az egészségfejlesztési program

A nem egészségügyi okból felmentett tanulók segítése

- Részt vehet a szaktanárok differenciált képességfejlesztő óráin. Erről a szülőt az osztályfőnök tájékoztatja írásban.
- Az egyes témák lezárását előkészítő rendszerező, összefoglaló órákon megjelenhet, a témazáró, felmérő dolgozatokat megírhatja. Ezáltal csökken az osztályozó vizsgákon a terhelés, a stressz, s ezzel arányosan növekedhet a sikerélmény. Mindez a szülő és a szaktanárok részéről folyamatos kapcsolattartást feltételez.

A nyolc év során felvételt nyert tanulóknál a szaktanárok jelzése alapján döntünk arról, hogy szükséges-e a szakértői vizsgálat, vagy elegendő az iskolai lehetőségek igénybevétele. Nagyon fontos, hogy mielőbb megtörténjen a - belső vagy külső - vizsgálat, elkerülve ezáltal a gyerek önértékelésének csökkenését, esetleges magatartási problémák kialakulását.

A sajátos nevelési igényű tanulók - a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan akadályozott, a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján, érzékszervi fogyatékossgal rendelkező tanulók esetén a gyengénlátók – nappali rendszerű általános iskolai *integrált nevelési, oktatási folyamatában együttműködünk a*

Benedek Elek Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Központ, a Nevelési Tanácsadó és a Gyengénlátók Általános Iskola szakembereivel.

A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók nevelését, oktatását segítő program.¹

A 20/2012. EMMI rendelet XII. fejezet, 139 - 140. § szabályozza a nevelési-oktatási munka ezen területét.

I. A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség diagnosztizálása.¹

Dokumentumok:

- az iskolaérettséget igazoló szakvélemény, a DIFER mérés eredménye, a tanító szakvéleménye a gyermek iskolai megismerése alapján, szülői vélemény, jellemzés a gyermekről, az utazó gyógypedagógus saját mérései, szakértői bizottság szakvéleménye,

II. A fejlesztést végző szakemberek:

- tanító, tanár, (felzárkóztató foglalkozás) fejlesztő pedagógus, mozgásterapeuta, iskolapszichológus, gyógypedagógus, utazó gyógypedagógus

III. A fejlesztés iskolai színterei:

- felzárkóztató foglalkozás, fejlesztő foglalkozás, egészségügyi rehabilitációs logopédiai foglalkozás, beszélgetés (iskolapszichológus), mozgásfejlesztés.

IV. Az iskolai fejlesztés a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján történik.

A szakértői bizottság határozza meg:

- a kiemelt fejlesztési területeket, a kontrollvizsgálat esedékességét, a foglalkozások heti óraszámát, az osztálylétszámba való számítást, kijelöli a fejlesztést végző szakembert

A szakértői bizottság javaslatot tesz:

- a tanuló minősítés, osztályzás alóli felmentésére
- a fejlesztéshez használt szakirodalomra, segédeszközökre.

V. A fejlesztő foglalkozásokon a középpontban a készség- és képességfejlesztés áll.

A fejlesztés fő területei:

- testséma fejlesztés, térészlelés, térérzékelés, síkbeli tájékozódás, irányok, alak, háttér megkülönböztetés, alak, formaállandóság, figyelem, finommozgások, auditív, vizuális figyelem, szerialitás, általános tájékozottság, szókincs, verbális kifejezőképesség, szövegértés, helyesírás, nyelvi fejlesztés.

VI. Fejlesztési terv elkészítése

A szakértői bizottság szakértői véleménye alapján a fejlesztő pedagógus elkészíti a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztési tervét, amely alapján történik az iskolai fejlesztés.

VII. A fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, utazó gyógypedagógus kapcsolatot tart:

- a tanuló szüleivel, a gyermeket tanító pedagógusokkal, az iskola vezetésével, a szakértői bizottság szakembereivel, a gyermekkel foglalkozó szakemberekkel.

VIII. A fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, utazó gyógypedagógus elkészíti a kontrollvizsgálathoz szükséges szakvéleményt.

- Inkluzív szemlélet.
- Utazó gyógypedagógus feladata.
- EGYMI protokoll kiemelt részei.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A családlátogatás jó alkalom a gondok feltárására. A tanító/osztályfőnök a gyermekvédelmi felelőssel, a szabadidő-szervezővel karöltve a gyermek problémájának, szükségleteinek megfelelően intézkedik.

- Bevonja a gyereket az egész napos iskolai foglalkoztatásba (napközi, tanulószoba).
- Érdeklődési körének megfelelő tanórán kívüli tevékenységre ösztönzi, hívja fel a figyelmét (szükség esetén térítési díjkedvezménnyel).
- Javasolja az alapítványi támogatást, önkormányzati segélyezést.
- Szükség esetén felveszi a kapcsolatot a Családvédelmi Szolgálattal, illetve a Gyámhatósággal.

Fokozott, személyre szóló érzelmi kapcsolat biztosításával támaszt nyújt a gyerekeknek.

A szociális hátrányokat segítő tevékenységek

a tanulási zavarokkal küszködő tanulók esetében

Első lépés a tanulási zavarral küszködő tanulók kiszűrése, majd az okok feltárása. A

családlátogatás során megfigyeljük a kialakulást determináló szociális viszonyokat, a család szerkezetét, a családtagok kapcsolatát és a gyerek helyét a családban. Célszerű anamnézis felvétele (megismerni a gyerek korai fejlődésmenetét) a szülőkkel.

Egyes tanulók esetében csak *részképesség-zavarról* beszélhetünk (diszlexia, diszkalkulia, diszgráfia). Ebben az esetben a családi háttér vizsgálatát kezdeményezzük, végezzük el.

A *gyenge tanulmányi eredményű gyerekekkel* kapcsolatban egyéni fejlesztési tervet készítünk. Nagy hangsúlyt fektetünk a tanulási technikák tanítására (lényegkiemelés, idegen szavak helyettesítése), tantárgyi korrepetálások kezdeményezésére és tantárgyi felmentések előkészítésére.

A gyermekvédelmi felelős – szakember irányításával – pályaválasztási tanácsadást szervez, mely a Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatása között szerepel. Igény esetén – ugyancsak szakember bevonásával – szülői csoportot szervez, ahol felkészülhetnek a problémák kezelésére. Segítséget nyújt pénzbeli segélyek igényléséhez a rászorult családoknak.

Kapcsolati zavarokkal küszködő tanulók esetében

Minden problémás esetben első lépés a család megismerése, külön figyelmet fordítva a gyerek-szülő kapcsolatára, amely jelentősen befolyásolja a tanuló viselkedését az otthonon kívül.

Legfontosabb a panaszok meghallgatása, egy olyan bizalmi kapcsolat kiépítése, ahol a diákok bármilyen problémával megkereshetik a gyermekvédelmi felelőst vagy más, a gyerekhez közelálló pedagógust. Az iskolában a zavar megszüntetése érdekében, tincsoportot lehet kialakítani önismereti játékok alkalmazásával a Gyermekjóléti Szolgálat, illetve az iskolapszichológus közreműködésével.

Az osztályfőnökök szociometriai mérésekkel feltérképezik a perem- és sztárhelyzetű gyerekeket. Segítik a peremhelyzetű gyerekek bevonását a csoportba, valamint lehetőséget nyújtanak minden tanuló számára a jó értelemben vett „sztárhelyzet megtapasztalására”.

Kiemelkedő figyelmet fordítunk a gyermekbántalmazás megelőzésére.

- Elsődleges feladatunk az okok feltérképezése családlátogatás során. Az iskola minden esetben nyújt étkezési kedvezményt, illetve tankönyvtámogatást. Ezen kívül a gyermekvédelmi felelős feladata egyéb erőforrások felkutatása: pályázatok, civil szervezetek, szponzorok, alapítványok megkeresése.

Veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók esetében

Kiemelkedően fontos a jó kapcsolat kiépítése a családokkal és környezettanulmány készítése. Esetenként változó, hogy a családoknak szociális, vagy pszichológus által nyújtott segítséget, esetleg mindkettőt kell adni.

Hangsúlyos feladat az állandó és folyamatos kapcsolat a szociális háló más intézményeivel. A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyerekek problémáinak megelőzésére, a fennállók kezelésére hatékony módszer a gyerekek különböző szabadidős programokba való bevonása, valamint a deviáns viselkedést megelőző programok szervezése.

Esélyegyenlőség

Az Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola esélyegyenlőségi intézkedésének alapvető célja, hogy biztosítsa az iskolán belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az iskola kínálja lehetőségeihez való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzi ki az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az iskola minden tevékenysége során:

- tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a dicséret, fegyelmezés, gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaaorientációban,
- a pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Az iskola befogadó légkört biztosít a tanulók és a dolgozók számára.

Az iskola biztosítja, és évente megvizsgálja, hogy minden, a működésére, pedagógiai munkájára vonatkozó iránymutatásba, stratégiai dokumentumba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és célkitűzések.

Az iskola lehetőséget biztosít a szülők, illetve a gondviselők részére az iskolai esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos panasztételre. Az iskola minden szülői, gondviselői panaszt kivizsgál, a panaszt és a vizsgálat eredményét írásban rögzíti.

Tájékoztatja a fenntartót az esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos minden panasztételről, a panasztételi eljárás lefolytatásába és vizsgálat eredményének megállapításába a fenntartó képviselőjét és a panasztevő felet bevonja. A panasztételi eljárás lefolytatásáért és az eljárás eredményéből következő döntések végrehajtásáért az intézmény vezetője felel. A panasztételi eljárás eredményével szemben a panasztevő ellenvéleményt fogalmazhat meg, melyet rögzíteni és a döntéshez csatolni kell.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben meghatározott nevelési, oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközei rendelkezésre állnak, de ezeken a felszerelésein túl szükség van még az alábbiak szerint.

- Három próbateremre, öltözőkre, jelmez-és kelléktárra.
- Az általános iskolai oktatáshoz fejlesztőszobára és igazgatóhelyettesi szobákra.
- Számítógép minden terembe hálózatra kapcsolva.
- Művészeti galéria
- Interaktív táblák
- Projektorok
- A művészeti tanszakok jelmez- és kelléktárának folyamatos fejlesztése
- Természetismeret
 - Hordozható mikrolabor készlet
 - Mini meteorológiai állomás
 - Víz, talaj, levegő szennyezettség mérő-vizsgáló felszerelés
 - Hegységképződési modellek (vetődés, gyűrődés, vulkán)
 - Kontinensek természetföldrajzi duótérképei (Ausztrália, Észak- és Dél-Amerika, Ázsia A Föld domborzata, Naprendszer)
 - Magyarország nemzeti parkjai, természetvédelmi területei
 - Tellurium
 - Virágmodellek /búza kalász-, almafa, keresztes, pillangós, tulipán virág(zat) /
 - Turistatérképek
 - Kerek távolságmérő
 - Földrajz
 - Gazdasági falitérképek Magyarország
 - Magyarország régiótérképe (fali)

- Európai Unió tagállamai térkép(fali)
- Tematikus térképek (csapadék, napsütéses órák)
- Magyarország világörökségi listán szereplő egységeinek bemutató tablói
- Földszerkezeti földgömb
- Barométer, hidrométer
- Digitális oktatócsomagok
- Biológia
 - Az élővilág törzsfája (fali)
 - Anatómiai táblakép-sorozat
 - Anatómiai modellek (fül, gége, torzó, agy)
 - Optikai lencsekészlet
 - Digitális oktatócsomagok
- Kémia
 - Kipp-készülék
 - Gázfejlesztő lombikok
 - Elem- és vegyületmodellek (grafit, gyémánt, nátrium-klorid, kalcium-karbonát, jód, egyszeres és többszörös kovalens kötés, fémrács)
 - Periódusos rendszer (fali)
 - Fémek jellemerősségi sora (táblakép)
 - Digitális oktatócsomagok
 - Folyamatos vegyszerpótlás
- Fizika
 - Lencsekészlet
 - Mechanikai bemutató készlet
 - Sűrűségmérő
 - SI-mértékegységek, fizikai összefüggések táblakép
 - Elektromos demonstrációs tanulói készlet
 - Digitális oktatócsomagok

(Megjegyzés: Az aláhúzott tételek elavult vagy rossz állapotú taneszközök.)

A tanítási-tanulási folyamatban szükség van minden hagyományos és korszerű taneszköze a minőség, a hatékony ismeretszerzés, a készségek, képességek fejlesztése érdekében. A köznevelési törvény szellemében a **digitális kompetencia** fejlesztése szorosan összefügg a rendelkezésre álló számítógépek, hordozható asztali gépek, multimédiás eszközök készletének jelentős gyarapításával. A nevelési és oktatási folyamatban kiválóan

felhasználható eszközök programokkal, digitális adathordozókkal való ellátása, a CD-DVD-állomány erőteljes fejlesztése elengedhetetlenül fontos a intézmény jövőjét illetően.

A művészeti iskolában az oktatási eszközök biztosítottak, folyamatos fejlesztésre – a mindenkori költségvetés függvényében – van lehetőség. (A taneszközök listája a mellékletben megtalálható.)

A művészeti iskola egyéb tárgyi feltételeit az általános iskola biztosítja.

A pedagógiai program megvalósulásának feltételei

Személyi feltételek

Két fő fejlesztő pedagógus és egy fő gyógypedagógus végzettséggel is rendelkező tanító van iskolánkban. A valódi hatékonysághoz szükségünk van egy státuszra.

Dologi feltételek

A széles körű kompetenciafejlesztés elképzelhetetlen a modern számítástechnikai eszközökkel való felszereltség nélkül. Iskolánk egyetlen számítógépterme nem tudja kiszolgálni azt az egyre nyilvánvalóbban sürgető igényt, hogy diákjaink felkészültségéhez, ismereteik elmélyítéséhez több számítógépre, hordozható asztali gépre, a tanításban pedig digitális táblára, multimédiás eszközökre, jó minőségű audiovizuális készülékekre van szükség. Elhallgathatatlan tény, hogy meglévő készletünk igen jelentős gyarapítást kíván, beleértve a könyvtári nyilvántartásba kerülő CD-ROM, DVD és CD anyagokat, a digitális kompetencia nélkülözhetetlen eszköztárát.

A hagyományos taneszközök fejlesztésében a falitérképek, oktatótablók, kísérleti eszközök és modellek beszerzése szolgálja a társadalom- és természettudományi kompetenciák napjainkban égetően fontos igényeit.

Az anyanyelvi és az idegen nyelvi kompetenciafejlesztésben a papír alapú taneszközök: a sokoldalú ismeretszerzést segítő hazai könyvek, az idegen nyelvű olvasmányok, nyelvi segédkönyvek valamint a megfelelő technikai eszközökkel lejátszható hangzó anyagok, filmek és digitális programok elengedhetetlen részei a humán tárgyak tanításának, ebben történő előrelépésünk alapvető elvárásaként fogalmazódik meg a szülői közösségben, illetve iskolánk tanulóiban és nevelőiben.

A művészeti tevékenykedtetés eszközigényes, ezért szükségünk van az iskolai ünnepélyek és megemlékezések alkalmával a szereplő diákok érdekében korszerű technikai háttérre, megfelelő igényességű díszletek, jelmezek, segédeszközök és kellékek használatára. A művészi nevelés a rendelkezésre álló szűkös készletek segítségével nem szolgálhatja kellően az intézmény kiemelt céljait, a tehetséggondozás és a minőségi oktatás elvárt színvonalát.

A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztése és lehetőségei

Programunknak megfelelően nyitottak vagyunk. A problémát inkább megelőzni szeretnénk, mint kialakulását hagyni. Valamennyien - pedagógusok, technikai dolgozók és szülők- szeretnénk jól eleget tenni vállalt feladatainknak.

Az iskola külső és belső kapcsolatának rendszere egymásra épül. Hatékony nevelő-oktató munka nem valósítható meg a szülők közreműködése nélkül.

A nyitott iskola aktív együttműködésre törekszik partnereivel: az odajáró gyerekekkel és családjukkal, a kerületi intézményekkel, a helyi társadalommal, társadalmi szervezetekkel.

Ennek érdekében rendszeresen, szervezünk az iskolahasználók és/vagy a lakosság számára nyitott rendezvényt. Szakmai munkánkról, intézményünk életéről folyamatosan tájékoztatjuk a helyi közvéleményt – a helyi média, weblap működtetése – útján.

A szülők részére

Hivatalos formák

Fogadóórák, szülői értekezletek, fórumok, igazgatói fogadódélután, iskolaszék, nyílt órák, nyílt napok, családlátogatás.

Kötetlen találkozások

Farsang, koncertek, kirándulások, iskolai ünnepek, bemutatók, művészeti vizsgálóadások, alkalmi kapcsolatfelvétel.

A partneri együttműködést segítő alkalmak

Döntések előtt kérjük a szülők kritikai véleményét. Gyakran élünk a Mozanapló által kínált elektronikus levél útján történő tájékoztatás lehetőségével. Májusban **alapítványi családi napot** szervezünk az új és a régi partnerek számára. Kötetlen formában közös vetélkedőkön, versenyeken, főzésen vehetnek részt a diákjaink családjukkal együtt.

Művészeti záróvizsga előadás is lehetőséget ad a kapcsolatok mélyítésére.

A gyerekek részére

Hivatalos formák

A tanórákon kívül rendelkezésükre áll az igazgatói fogadódélután. A diákönkormányzaton keresztül folyamatos az információcsere. Diákközgyűlés, tanulógyűlések.

Kötetlen találkozások

A tanulók a szülőknél felsoroltakon kívül gyakorlatilag bármikor bármilyen problémájukkal fordulhatnak a felnőttekhez.

A partneri együttműködést segítő alkalmak.

A műsorokra, versenyekre való készülés. Az óvodások fogadása. Az együtt készülődés közben megélt kapcsolatok.

Az iskola hagyományos rendezvényei.

Régóta segíti munkánkat egy *részfoglalkozású iskolapszichológus*. A tanulók, a pedagógusok és a szülők nagyon jó munkakapcsolatot alakítottak ki a pszichológussal. Szívesen dolgoznának többet is vele.

A szülőkkel meglévő jó kapcsolatunkat erősíteni szeretnénk azzal is, hogy a nyári művészeti táborokba, a partnereink által biztosított külföldi utakra minél több gyereket viszünk el, esetleg nagyobb szülői kísérettel. Az esetleges szponzorok és szülők, gyerekek közös rendezvényeit valósítjuk meg a gyerekek díszelőadásaival.

Az iskola hagyományai

- Az iskola névadójának emlékére az osztálytermek díszítésénél minden osztály egy idézetet választ, és azt egy arcképpel együtt a falra teszi.
- Arany János születésnapján (március 2.) megkoszorúzzuk az iskolában a költő szobrát, s elindítjuk az **Arany János-napokat**. Irodalmi, művészeti, tanulmányi, egészségnevelési és sportversenyt rendezünk. A hetet kulturális műsorral zárjuk.
- Iskolaújság kiadása (ha a személyi feltételek lehetővé teszik)
- Iskolarádió működtetése (ha a személyi feltételek lehetővé teszik)

Rendezvények, ünnepek:

- Óvodások fogadása
- Ovi-suli, iskola-előkészítő foglalkozások szervezése
- Az első osztályosok fogadása és megajándékozása, játszóház
- Tanévnyitó
- Év eleji kirándulás
- Október 6. megemlékezés
- Alapítványi családi nap
- Szüreti multság
- Október 23. nemzeti ünnepe
- Nyílt órák és napok
- Tanulógyűlések

- Diákközgyűlés
- Tanulmányi versenyek, sportvetélkedők
- Luca-napi forgatag
- Mikulás-ünnep
- Karácsonyváró napok
- Január 22. A magyar kultúra napja
- Farsang
- Február 25. A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja
- Arany János-napok
- Március 15. megünneplése
- Április 11. A magyar költészet napja
- Április 16. A holocaust áldozatainak emléknapja
- Madarak és fák napja
- Június 4. (Trianon) A nemzeti összetartozás napja
- Művészeti gálanap
- Tanulmányi kirándulás
- Sportnap, gyermeknap
- Művészeti versenyeken és rendezvényeken való aktív részvétel, szereplés, fellépés
- Művészeti záróvizsga: *(„Knt.(7) Az alapfokú művészeti iskolában művészeti alapvizsgát kell szervezni. A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga vizsgakövetelményeit, vizsgafeladatait az alapfokú művészeti iskola az oktatásért felelős miniszter rendeletében foglalt keretek között határozza meg.(3)²² Az állami fenntartású és az állami feladatellátásban részt vevő alapfokú művészeti iskolában heti hat tanórai foglalkozás biztosított térítési díj ellenében a főtárgy gyakorlatának és elméletének elsajátításához, valamint tanévenkénti egy meghallgatás és egy művészi előadás, továbbá e szolgáltatások körében az iskola létesítményeinek, felszereléseinek használata.”)*
- 8. osztályosok búcsúztatása, ballagás
- Tanévzáró ünnepség

Környezeti nevelési program

Kompetenciák a helyi tantervben vannak tantárgyanként lebontva.

Helyzetelemzés, helyzetkép

Hagyományok, iskolatörténet

Az Arany János Általános Iskola Zugló Törökőr városrészében, zöldövezetben fekszik. 1959 óta fogadja tanulóit, barátságos, gyermekbarát körülményekkel és szemlélettel. Az iskola környéke parkosított, városi szempontból nézve csendes.

Évek óta pedagógiai programunk fő szempontjai a differenciált oktatás-nevelés és tehetséggondozás, a művészeti nevelés és az emelt óraszámú angol nyelvoktatás valamint az egészséges életre nevelés. Minden évben látogatjuk tanulóinkkal a *kerületi helytörténeti kiállítást*; részt veszünk a kerületi *kihívás napján* illetve iskolai keretben szervezünk játékos foglalkozásokat.

Belső feltételek

Épület

Osztálytermeink világosak, felszereltségük (padok, székek) folyamatosan újulnak. Az épületben a „belső udvar” gondozása rendszeres. A tisztálkodási lehetőségek higiénikusak. Tanulóink felszerelésüket, személyes tárgyainkat kettésével-hármasával a folyosón elhelyezett szekrényeikben tárolhatják. Az iskolában a diákok az őszi, téli időszakban váltócipőt használnak. A világítótestek neoncső rendszerűek. Az iskola technikai felszereltsége, bár az alapvető eszközökkel rendelkezünk, folyamatos frissítést igényel (multimédiás eszközök). Már kiépítésre került az iskolarádió. Az épület dekorációjának jelentős része folyamatosan változik, tükrözve az iskolai rendezvényeket, eseményeket, illetve tanulóink éppen kész munkáit.

Étkezés:

Az iskola épületében kb. 70 fő befogadására alkalmas tágas, világos, kulturált étkezést biztosító étkező található, melynek berendezése a közelmúltban került részleges felújításra. Az iskolai konyha tálaló jellegű, az étkezést jelenleg a Hungast szerződéses konyhája szolgáltatja. A HACCP előírásoknak megfelelően melegítőpultban tároljuk az ételt.

Az 1-3. évfolyamon a tanulócsoportok kiszolgálásban részesülnek. kerülnek, 4-8. évfolyamon önkiszolgálási rendszer érvényesül. Az étkezési eszközök elfogadhatóak, tiszták, szalvéta mindig áll a tanulók rendelkezésére.

Iskolaudvar

Az iskola udvarán sportpályák (futball, kosárlabda) és zöld területek váltják egymást. Az alsó tagozat részére természetes alapanyagú játszótér került kialakításra.

Számos fa árnyékolja be az udvart, s több kerti pad teszi lehetővé a pihenést.

Iskolai büfé:

Az intézményben egészséges ételeket és italokat árusító büfé működik.

Egyéb

Évek óta szelektív hulladékgyűjtés (elem) és papírgyűjtés folyik. Ennek folytatása és szélesebb kiterjesztése terveink közé tartozik.

Erőforrásaink

A fenntartóval való kölcsönös együttműködés a környezetnevelési program megvalósításához nélkülözhetetlen. Szeretnénk, ha a fenntartó kiemelt finanszírozási vagy pályázati lehetőséget biztosítana a környezetnevelési programoknak.

Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények

A tanórai és tanórán kívüli környezeti program színesebbé tételéhez nélkülözhetetlen ezen intézmények látogatása. Célunk, hogy minden tanulónk tanulmányai során részt vegyen múzeumi órán, és jusson el a Helytörténeti kiállításra, a Fővárosi Növény- és Állatkertbe. A kapcsolattartást az osztályfőnökök, szaktanárok és a szabadidő-felelős végzik.

Hivatalos szervek

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi, egészségügyi szempontból jól működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk a későbbiekben is. A kapcsolattartást az iskola vezetősége ill. a kijelölt kollégák végzik (baleset- és tűzvédelmi felelős, stb.).

Anyagi lehetőségeink

1. Pályázatok .
2. Fenntartói támogatás.
3. Alapítványi támogatás – rászorultsági alapon .

Jövőkép, alapelvek, célok

Környezeti nevelési szemléletünk, jövőképünk

Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, ahol a diákok és a szülők által közösen alakítva még hangulatosabb lenne a környezet, megvalósulna a fenntartható fejlődés : az energiatakarékosság, újrahasznosítható anyagok felhasználása, szelektív hulladékgyűjtés, a diákok harmonikusabb, stresszmentesebb környezetben tanulhatnának, aktívabban vehetnének részt környezetünk védelmében, alakításában. Diákjaink személete, életmódja változzon környezetbaráttá!

Alapelveink

- Ökológiai gondolkodás kialakítása

- Rendszerszemléletre nevelés
- Fenntarthatóságra nevelés
- A környezetetika hatékony fejlesztése
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- Környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- Az állampolgári felelősség felébresztése
- Az alternatív megoldások kialakítása
- Problémamegoldó képesség fejlesztése
- Ok-okozati összefüggések felismerése, megértése
- A globális problémák felismerése, megértése

Rövid távú céljaink

- A tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához
- Kerületünk nevezetességeinek feltérképezése, feldolgozása
- A környezeti nevelési beépítése a szaktanmenetekbe
- Hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon
- Multimédiás módszerek alkalmazása a szakórákon

Hosszú távú céljaink

Váljanak tanítványaink környezettudatos állampolgárrá, ismerjék meg a környezetbarát anyagok és technológiák felhasználását! Értsék meg a fejlődés és a környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét, vegyék észre a helyi és globális problémákat, tudjanak hatékony megoldásokat tervezni és végrehajtani!

Értsék meg a környezeti problémák gazdasági, társadalmi okait! Ismerjék fel az ember és a természet szoros kapcsolatát, s tudják, hogy a harmonikus együttélés eredménye a szerves (organikus) kultúra.

Tanulásszervezési feladatok

Tanórán kívüli és tanórai foglalkozások

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy diákjainkban egészséges kép alakuljon ki az őket körülvevő világról, ezért igen fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen.

Lehetőségeink

- Terepi munka: terepgyakorlatok, tanulmányi kirándulások, városismereti játékok, szakkörök.
- „Látogatások”: múzeumi órák, állatkerti órák, üzemlátogatások

- Versenyek: iskolai kerületi szervezésű,
- Téma napok, jeles napok
- Újrarendítendő iskolaújság, „Zöld oldalak”
- Akciók
- Kézműves foglalkozások
- Zöld Napok figyelembe vétele a települési programokhoz való alkalmazkodással.
- Tanórákon: az adott témákhoz hozzárendeljük azok környezetvédelmi, nevelési vonatkozásait.
- Kiemelten kezeljük a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozásokat, jelentős szerepet biztosítunk az önálló ismeretszerzési lehetőségeknek.
- **Érintett tantárgyak:**
 - természettudományos tantárgyak
 - magyar nyelv és irodalom
 - történelem
 - művészeti tantárgyak
 - osztályfőnöki órák
 - egészséges élet (a 2015/2016-os tanévig)
 - ⊖ erkölcstan (etika - kifutó rendszerben)
 - idegen nyelv
 - Az Alaptörvény környezet védelméről szóló részeinek megismertetése és értelmezése az életkori sajátosságok figyelembe vételével.

Módszerek

- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák
- játékok (pl.: drámajáték, stimulációs játékok)
- riportmódszer (kérdőív, riportok, interjú)
- projekt módszer (pl: savas eső, globális felmelegedés, stb.)
- terepgyakorlati módszerek:
- művészeti kifejezési módszerek

Tan eszközök

Az iskola az alapvető oktatási eszközökkel rendelkezik, szakkönyveink fejlesztésre szorulnak. Folyamatos pótlásra szorul a vegyszerkészlet. A fejlődéssel együtt fejleszteni kell a környezeti nevelés szakirodalmát, és a legújabb szemléltető eszközöket.

Az esetleges nyári szaktáborok működtetésénél biztosítani kell a biológiai és kémiai vizsgálatához, illetve a levegő-, talaj -, vízvizsgálatához szükséges eszközöket, vegyszereket, folyamatosan frissíteni kell a CD-könyvtárat. Biztosítani kell a programhoz szükséges audiovizuális ill. multimédiás eszközök hozzáférhetőségét.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye:

- minilaborok
- légszennyezettség-mérő
- mini időjárás-állomás
- talaj- és vízvizsgáló eszközök.

Kapcsolatrendszer, kommunikáció

A környezeti nevelés során nélkülözhetetlen a kommunikáció különböző formáinak alkalmazása. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára.

Iskolán belüli kommunikációs formák

- kiselőadások tartása
- házi dolgozat készítése
- az iskolarádió, iskolaújság megfelelő rovatai
- tablókészítés

Az iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezet- és természetvédelmi cikkek feldolgozása
- környezetvédelmi rádió- és televíziós hírek feldolgozása
- A Zugló TV és helyi újságok figyelése környezetvédelmi vonatkozásban

Pedagógus- továbbképzés

Megtervezésekor célszerű külön figyelmet fordítani arra, hogy a környezeti nevelés elvei és gyakorlatának fejlesztése is érvényesüljön.

Iskolai környezet

Energiatakarékosság szempontjából nélkülözhetetlen a nyílászárók cseréje és a fűtési rendszer korszerűsítése.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt céljai

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képe legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat, és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

A teljes fizikai és szellemi szociális jól-lét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani vágyait, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségleteihez vezető, egészségét védő, és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzék, vagy alkalmazkodjék ahhoz.

Az egészséget alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig, mint életcél kell értelmezni. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének feladatai

- A tanulók rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- A tanulók önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.
- A tanulóknak legyenek alapvető a fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismereteik.
- Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársaik iránt elfogadó segítőkész magatartást.
- Ismerjék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.
- Készüljenek fel a vészhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- Az iskola és a szülő együttesen tegye képessé a tanulót az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjára.
- Rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésének legfontosabb szabályairól.

- Segítsen a káros függőséghez vezető szokások és életmódok (pl.: dohányzás, alkohol- és kábítószer fogyasztás), a káros szenvedélyek (pl.: játék, számítógép, Internet stb.) a helytelen táplálkozás, öltözködési szokások kialakulásának megelőzésében.
- Figyelmet kell, hogy fordítson a szexuális kultúra és magatartás kérdéseire, a családi életre, a felelős párkapcsolatokra történő felkészítésre.

Az iskola egészségnevelés fő területei

- A testi és lelki egészségre nevelés, az élethosszig tartó egészségtudatos életmód kialakítása,
- Stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátíttatása,
- A tanulók saját testképének megismerése és a testtudat kialakítása,
- A testmozgás közösségépítő erejének megismertetése a gyerekekkel
- az élet és testi épség védelme,
- rendszeres testedzés, játéklehetőség,
- az egészség, mint érték védelme és fejlesztése,
- prevenciós tevékenység az életkornak megfelelően,
- az egészséges táplálkozás biztosítása,
- a szocializáció - beilleszkedés segítése,
- a világ megismerése,
- az értelmi és érzelmi fejlesztés kialakítása,
- családi és kortárs kapcsolatok,
- az egészséget befolyásoló tényezők, folyamatok megismerése.
- Az egészséget károsító szokások, életvitel megismertetése, a kockázati tényezők tudatos csökkentése, a egészséges életmód igényének kialakítása

Az iskola egészségnevelés színterei, módszerei

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, ill. minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásának feladata.

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanóra és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából alapvető ismeretekkel.

Az iskolai egészségnevelést t szolgáló tevékenységformák:

Tanórai tevékenységek

- A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órákon, játékos egészségfejlesztő testmozgás az elsőtől negyedik évfolyamon, az iskolai sportkör foglalkozásai.
- A törvény által biztosított heti 3 -5 testnevelés órával 2 tornatermi és 1 osztálytermi, vagy udvari, vagy játszótéri foglalkozás;
- A helyi tantervben szereplő tantárgyak mindegyike lehetőleg tartalmaz egészségügyi, egészségnevelési ismereteket.
- Az „életvezetés program megvalósítása” 1-8. évfolyamon az iskola-egészségügyi szolgálatok bevonásával.

Tanórán kívüli tevékenységek

- A 3-4. évfolyamon úszásoktatás.
- Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök, kirándulások, vetélkedők.
- Egészség- és családi nap iskola alapítványának a szervezésében
- Tanulmányi kirándulások, melyek során törekszünk a mozgás és egészségtudatos életmódra nevelésre.
- Drog prevenció és egészségvédelmi előadások 7-8. évfolyamon.

Az országban az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt a tiltott szerek, a nem orvosi alkalmazás keretében használt nyugtatók, fájdalomcsillapítók, altatók együttes fogyasztása, de a legális szerek használata sem csökken.

Célunk tanulóinkat olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott benső értékévé vált normakultúrával megismertetni, felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük integritását veszélyeztető szerek használatát.

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett megelőző munkában, megfelelő előkészítés és információátadás után részvételükkel tudják támogatni az iskola programjait.

- Szabadban töltött programok: Madarak és fák-, nyári táborok, kirándulások, sportnap
- Törekszünk arra, hogy a teljes körű egészségnevelés keretében kapcsolatokat létesítsünk kerületi sportegyesületekkel és helyi társadalmi szervezetekkel, melyek sporttevékenységet végeznek.

Az iskola épülete, udvara egészségnevelési szempontból

- Tornatermeink jól felszereltek, számuk a heti 5 órás testnevelés biztosításához kevés.
- Udvarunk sportrészei tágasak, de egészségvédelmi szempontból felújításra szorulnak (beton hepehupás, folyamatos homokfelújítás igényeltetik a távolugró gödörnél, kosárlabdapalánk festése megszilárdítása felújítása esedékes)
- Játszóudvarunkon környezetbarát udvari játékok találhatóak, melyek szintén felújításra szorulnak
- Az ebédlőnk rendezett, felújított, kézmosási lehetőséggel ellátott.

Az iskola külső kapcsolatai, együttműködő partnerek

- Egészségügyi Szolgálat: - fogászati szűrés.
- Védőnő, iskolaorvos, pszichológus.
- ÁNTSZ (szükség esetén).
- *További partnerek felkutatására lehetőségek.*

Tájékoztatási lehetőségek a környezeti, egészségvédelmi helyzetről, akciókról, a szülők, lakóhelyi közösségek felé

- *Fórumok, felvilágosító előadások—igény szerint.*
- Szülői értekezlet.
- Felhívások különböző akciókra: papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés stb.
- Pályázatok.
- *Honlapon, e-naplón keresztül.*

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;

- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:
 - Biológiából pl. a rovarcsípések, az artériás és ütőeres vérzés, a légúti akadály fogalmának tárgyalásakor.
 - Kémiából a mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, szénmonoxid-mérgezés tananyagánál.
 - Fizikából pl. az égés, égési sérülések, forrázás tárgykörénél.
 - Testnevelés órákon a különböző fizikai igénybevételek hatására előforduló sérülések, ezek kezelése és az ezekhez kapcsolódó elsősegély-nyújtás megismerése jelent fontos ismereteket.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Ezek között tematikusan is megtartható az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele. Cél: félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

A gyermekek biztonsága, s ezzel kapcsolatban a jövő generációjának balesetelkerülő biztonságos életre, közlekedésre nevelése alapvető társadalmi érdek, amely számos intézmény munkájának szerves részét képezi.

A baleset- megelőzés területei

- a) *Tanév kezdéskor megtartott baleset- és tűzvédelmi oktatás* (Baleset megelőzésére, felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére. Tilos és elvárható magatartásformák ismertetése életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően)
- b) *Tantárgyokhoz kapcsolódó egyéni baleset és tűzvédelmi szabályok ismertetése* (Kémia, fizika óra: a kísérletekhez szükséges anyagok és eszközök szakszerű, balesetmentes használata. Testnevelés: a sporttevékenységek sérülések nélküli végzése. Technika órákon: a munkafolyamatok szakszerű végzése. Technika óra: helyes, balesetmentes eszközhasználat.)
- c) *Baleset-megelőzés az iskolán kívül, külső helyszíneken.*(Tanulmányi kirándulások, nyári táborok. Balesetveszélyes helyzetek a víz mellett, vizeken. A közlekedés elmélete és gyakorlata. - Biztonságos átkelés az úttesten, gyalogos és tömegközlekedési szabályok, kerékpározás szabályai, útburkolati jelek.)
- d) *„Az iskola rendőre”*(Munkája során kapcsolatot tart a tantestülettel, így a leghatékonyabban képes ellátni az alapvetően preventív jellegű feladatait. „Az iskola rendőre” jelen van minden jelentősebb iskolai rendezvényen (tanévnyitó, tanévzáró, valamint szülői értekezleten és a fogadóórán. Segítsége kérhető a diákok tájékoztatásában, védelmében.)

Értékelés, mérés

Az egészségfejlesztés, a környezeti fejlesztés jelentős része tananyaghoz kötött a különböző tantárgyak esetén, így a mérés a tantárgyi követelmények számonkérésénél megoldható.

Azokon a területeken, melyek nem tantárgyi kereten belül mérhetőek ott kérdőíveket, elégedettségi méréseket lehet alkalmazni(ha szükséges).

Az egészséges élet tantárgy - előzmények

Iskolánk 1996-ban csatlakozott az Egészségesebb Iskolák Európai Hálózatának Magyarországi Egyesületéhez. 1997 óta tanítottuk az egészséges élet tantárgyat a felső tagozaton heti egy órában. A 2013/2014-es tanévben e tantárgy elemeit integráljuk az iskolai oktatás és nevelés komplex programjába, önálló tantárgyként - a kerettantervekkel egységben - nem folytatódik e képzési forma.

Az egészséges élet programjának eddig megvalósult főbb erényei:

- önismeretre, döntésképessegre, egészséges világnézetre, elfogadásra nevel, miközben -mindig a gyermekek ismereteiből kiindulva - korszerű pedagógiai módszerekkel új és új ismeretekhez juttatja a tanulót, fejleszti vitakultúráját, együttműködési készségét, a csapatmunka-szellemet, pozitív életvezetési szemléletet nyújt,
- segíti a kapcsolatteremtő- és fenntartó készségek, jártasságok kialakulását és művelését,
- tanítja az érzelmek pontos megfogalmazását és kifejezését, a másik ember tiszteletét,
- korszerű tanár-diák kapcsolatot feltételez.

Rendszeresen tartunk egészségnapot vagy - hetet az iskolában a kerületi védőnők, az ÁNTSZ és az Uzsoki modell közreműködésével.

Élen vagyunk a kis iskolák közötti Zugló kupa versenysorozatban. A testnevelők a diákok nagy számát mozgatják meg és szoktatják a rendszeres testmozgáshoz.

Az épület és környezeti adottságok rendkívül kedvezők. A mosdók jól felszereltek (folyékony szappan, új kézzárítók, WC papír állandóan rendelkezésre áll), gondozottak.

Mindezek olyan jól beépültek tanulóink tudatába, hogy a partneri elégedettségvizsgálat alkalmával mindhárom partnertől a legmagasabb értéket kapta az „ebben az iskolában gondot fordítanak az egészséges életmódra való nevelésre” kérdésre.

Feladataink

- A 2015/2016-os tanévig tovább folytatjuk az egészséges élet tantárgy tanítását. Alsó tagozaton beépítettük a környezetismeret tantárgyba, felső tagozaton a teljes körben megvalósuló tantárgyi integráció felmenő rendszerben való alkalmazásáig heti 1 órában önálló tárgyként tanítjuk.
- A 2013/2014-es tanévtől az 1. és 5. évfolyamon, majd felmenő rendszerben az 1-8. évfolyamig a **hit- és erkölcsstan** tantárgyi bevezetésével szélesebbé válik az a kapcsolódási pont, mely eddig az **etika** tantárgy 7-8. évfolyamán érvényesült.

- Folytatjuk az iskolapszichológus által vezetett tanulási tréninget.
- Arra biztatunk minden pedagógust, hogy éljen gyakrabban a szituációs játékok adta lehetőségekkel, melyben a gyerekek szabadon kibontakozhatnak, megtapasztalhatják, átélhetik, kifejezhetik érzelmeiket.
- A drog prevenció leghatékonyabb eszköze, ha tartalmas programokkal foglalkoztatjuk diákjainkat. Ennek érdekében a felső tagozaton bővítjük a tanórán kívüli kínálatot. Építünk a tanulók érdeklődésére.
- Megkeressük annak a lehetőségét, hogyan tudjuk megoldani a gyerekek délutáni önkéntes iskolai tartózkodásának felügyeletét.

Egyéb terveink

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

Lényege: az egészségkárosító magatartásformák háttérében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg, ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul tűzniük.

Az iskolapszichológus serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti csoportfoglalkozásokat tart.

Az iskolapszichológus szakmai ismeretei révén folyamatos segítséget adhat a diákoknak, tanároknak, a szülőknek. Osztályfőnöki órák és társadalomismereti foglalkozások tartásával, továbbképzések lebonyolításával tudja szakmailag igényesebbé és színesebbé tenni az egészségfejlesztési munka didaktikai építkezését.

Az iskola-egészségügyi feladatokat az orvos és a védőnő közösen látja el.

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció).
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben részesítése.
- Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve
- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

Az egészségfejlesztő testmozgás sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontjai

- Minden gyerek minden nap részt vesz a testmozgásprogramban.
 - Minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző rendszer megfelelő terhelése.
 - Minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna.
 - A testnevelési tananyag egészében a gerinc-és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire.
 - Minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is.
 - A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgásprogramban.
 - A testmozgásprogram életmódsportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében)
- A fenti szempontok együtt és egyformán fontosak és jelentősek.

Alsó tagozaton a mindennapos testnevelés színtere:

A 2012/13-as tanévtől a 2011. évi CXC. köznevelési törvénynek megfelelően felmenő rendszerben az 1. és 2. évfolyamtól

- heti 4 testnevelés óra,
- + 1 néptánc óra (testnevelés óraszámában van benne!),
- délutáni sportkör,
- a napközi ideje alatt, 2013 szeptemberétől: a délutáni foglalkozásokon való szabad levegőn játszás,
- alapfokú művészetoktatás néptánc és moderntánc tanszakai.

Felső tagozaton a mindennapos testnevelés színtere:

Az 5. évfolyamtól a 2012/13-as tanévtől a 2011. évi CXC. köznevelési törvénynek megfelelően felmenő rendszerben

- heti 5 testnevelés óra- ebből 1 néptánc óra , felmenő rendszerben
- délutáni sportkörök,
- a felsős napközi ideje alatti, 2013 szeptemberétől: a délutáni foglalkozásokon való szabad levegőn játszás, labdás ügyességfejlesztés, sportjátékok
- az alapfokú művészetoktatás néptánc és moderntánc tanszakai.

A nemzeti köznevelési törvény végrehajtási rendeletének XIII. fejezete (141 - 142. §) a következő módon szabályozza a mindennapos testnevelés gyakorlatát:

A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, a testnevelésóra megtartásával kell biztosítani.

Amennyiben heti legfeljebb két testnevelésórát az iskolai sportkörben vagy az iskolában működő diáksport-egyesületben történő sportolással biztosít az iskola, akkor az iskolai sportkör és az iskolában működő diáksport-egyesület e feladatának ellátása kapcsán tagdíjat, egyesületi tagdíjat nem szedhet.

A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára kell beosztani. Az orvosi szűrővizsgálatot - kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be - május 15-éig kell elvégezni. Az orvos által vizsgált tanulókról az iskolának nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

A gyógytestnevelés-órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési-oktatási intézményben kell megszervezni legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára az iskolaorvos, a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata

Az iskola a pedagógiai programjában meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai

állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát (- a 20/2012. EMMI rendelet 81. § előírása). A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

(2) Az előbbi bekezdés szerint lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

Intézményünkben szeptember-október, illetve április-május hónapokban zajlik a vizsgálat.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Alsó és felső tagozaton a HUNGAROFIT mérést végezzük. A mérés minden tanévben kétszer történik, ősszel és tavasszal. Az eredményt megadott táblázat alapján értékeljük.

A HUNGAROFIT mérése

1. 2000 m-es futás
2. helyből távolugrás
3. hasizom mérése felülésekkel
4. hátizom mérése hátrahajlítással (homorítás)
5. karerő mérése függeszkeddel és fekvőtámaszban karhajlítással

Ezen kívül mérjük a gyermekek testsúlyát és testmagasságát, feljegyezzük életkorát, sportolási szokásait.

A testnevelés órák kiegészülnek a délutáni sportkörökkel (labdás-, erőnléti-, aerob típusú mozgásokkal.)

HUNGAROFIT MÉRÉS

Hogyan értelmezzük az egyes minősítő kategóriákat?

AZ ÁLTALÁNOS FIZIKAI TEHERBÍRÓ KÉPESSÉG MINŐSÍTÉSE	
IGEN GYENGE 0-20. 5 pont	Gyenge fizikai állapota miatt, a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése, legtöbb esetben olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát. Figyelem terjedelmének, tartósságának növeléséhez,

	<p>közérzetének - átmeneti - javításához igen gyakran különféle élénkítő szerek, esetenként gyógyszerek fogyasztására van szükség. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerét a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is már igen gyakran komoly feladat elé állítják.</p>
<p>GYENGE 21-40. 5 pont</p>	<p>Az egésznapos tevékenységétől még gyakran fárad el annyira, hogy nem tudja kipihenni magát egyik napról a másikra, ezért estére sokszor fáradtnak, levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát.</p>
<p>KIFOGÁSOLHATÓ 41-60. 5 pont</p>	<p>A rendszeres mindennapi tevékenységétől ugyan már ritkán fárad el, de a váratlan többletmunka még erősen igénybe veszi.</p>
<p>KÖZEPES 61-80. 5 pont</p>	<p>Elérte azt a szintet, amely elegendő ahhoz, hogy az egészséges létezése stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. Rendszeres, heti 2-3 óra testedzéssel a továbbiakban törekedjen arra, hogy a későbbi élete folyamán is egészsége megőrzése érdekében, legalább ezt a szintet megtartsa.</p>
<p>JÓ 81-100. 5 pont</p>	<p>Ezt a szintet általában azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek. Ha valaki arra az elhatározásra jut, hogy élsportoló szeretne lenni, legjobb, ha minél előbb hozzákezd az alapvető kondicionális képességeinek magasabb szintre fejlesztéséhez.</p>
<p>KIVÁLÓ 101-120. 5 pont</p>	<p>Aki ezt a szintet eléri, már joggal reménykedhet abban, hogy speciálisan is olyan jól terhelhető fizikailag, hogy néhány sportágban már akár élsportoló is lehet.</p>
<p>EXTRA 121-140 pont</p>	<p>Ha valaki ezt a szintet eléri és megtartja, akkor az általános fizikai teherbíró képessége területén elérte azt a szintet, hogy fizikailag kiválóan terhelhető. Az eddigi vizsgálataink szerint, ez egyben azt is jelenti, hogy alkalmassá vált szinte valamennyi sportágban, olyan rendszeres, magas szintű sportági specifikus edzés elvégzésére, hogy - nagyobb formaingadozás nélkül - nemzetközi szinten is csúcsteljesítményt érjen el.</p>

II. Az iskola helyi tanterve

A tankötelezettség teljesítésének megkezdése, az általános iskolai, alapfokú művészeti iskolai felvétel, a tanulói jogviszony keletkezése

Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei, a felvétel és az átvétel helyi szabályai

A nemzeti köznevelésről szóló 2012. évi CXC. törvény végrehajtási rendelete, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 22 - 23. §-a rendelkezik a tankötelezettségről és a tanulói jogviszonyról.

Az iskola a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Az iskola beiskolázási körzetét a fenntartó határozza meg.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. Legkésőbb az azt követő évben válik tankötelessé. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az első osztályba történő beiratkozáskor be kell mutatni

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
- TAJ kártyát
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt vagy a gyermek felvételét javasoló, a nevelési tanácsadó által kiállított szakvéleményt vagy a szakértői bizottság szakvéleményét.

A 2 - 8. osztályokba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
- TAJ kártyát
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványát
- az előző iskola által kiállított átjelentkezési lapot

- a nevelési tanácsadó által kiállított szakvéleményt vagy a szakértői bizottság szakvéleményét.

A 2 - 8. évfolyamokra jelentkező tanulóknak - az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított - szintfelmérő vizsgát kell tenni azokból a tantárgyakból, amelyeket az előző iskolájában nem tanult. Amennyiben a tanuló valamelyik tantárgyból a szintfelmérő vizsgán nem felel meg, az évfolyamot köteles megismételni.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó gyermekek, tanulók felvételéről az iskola igazgatója dönt a szülő kérelme alapján.

3,5 tanulmányi átlag alatt, magatartás vagy szorgalom jegyek esetében a rossz, hanyag vagy változó minősítésnél az igazgató a felvétel előtt kikéri az igazgatóhelyettesek valamint érintett osztály osztályfőnökeinek véleményét.

Az igazgató a döntését az alábbi szempontok mérlegelése után hozza meg:

- az adott évfolyamra járó tanulók létszáma
- a jelentkező tanuló magatartás és szorgalom érdemjegyei
- a szülői kérelem indokai
- lehetőség szerint (férőhelyek száma) előnyt élvez, aki korábban más művészeti képzésen már részt vett, illetve nálunk szeretne valamelyik tanszakra járni.

Az igazgató az előző pont alapján történő döntéséről a szülőt írásban értesíti. Elutasító döntés esetén felhívja a szülő figyelmét, hogy jelentkezzen a lakóhelye szerinti illetékes iskolában.

Az előző két pontban rögzített eljárást kell követni akkor is, ha a tanuló ugyan a beiskolázási körzetünkön kívül lakik, de korábban már volt iskolánk tanulója.

A gyermekkel, tanulóval kapcsolatos döntések meghozatalára vonatkozó eljárési szabályok

Az eljárési szabályokat a 20/2012. EMMI rendelet 83. §-a tartalmazza

A nevelési-oktatási intézmény köteles a tanulót, valamint a kiskorú tanuló szülőjét **írásban értesíteni** gyermeke iskolai felvételével, a tanulói jogviszony megszűnésével, a tanuló fejlődésével, tanulmányi előmenetelével kapcsolatos döntéséről, az intézmény működésének rendjéről, továbbá minden olyan intézkedésről, amelyre vonatkozóan jogszabály az értesítést előírja.

A tanuló, a gyermek, a kiskorú tanuló szülőjének **írásbeli nyilatkozatát** be kell szerezni
a) minden olyan iskolai döntéshez, amelyből a tanulóra, gyermek, kiskorú tanuló esetén **a szülőre fizetési kötelezettség hárul,**

b) a kiskorú tanuló esetén a tanulói **jogviszony** keletkezésével, megszűnésével, a tanulói jogviszony szünetelésével, a tanórai foglalkozáson való részvétel alóli felmentéssel, az egyes tantárgyak alóli mentesítéssel, a tanulmányi idő rövidítésével kapcsolatos ügyekben, és

c) minden olyan kérdésről, amelyre vonatkozóan jogszabály a nyilatkozat beszerzését előírja.

Az iskolai felvételtől hozott döntést **írásba kell foglalni**. Az iskola írásban értesíti a szülőt, ha a kiskorú tanulót törölte a nyilvántartásából.

A nevelési-oktatási intézmény a döntését **határozatba** foglalja, ha a jelentkezést, a kérelmet részben vagy egészben elutasítja, vagy kérelem hiányában hoz a gyermekre, tanulóra hátrányos döntést, vagy a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kéri a döntés határozatba foglalását.

A jogorvoslati eljárásban a gyermeket, a kiskorú tanulót szülője képviselheti.

A nevelési-oktatási intézmény döntése jogerős, ha az Nkt.-ben meghatározott határidőn belül nem nyújtottak be eljárást megindító kérelmet, vagy az eljárást megindító kérelem benyújtásáról lemondtak.

A tankönyvek, segédkönyvek beszerzésével összefüggő iskolai döntések előkészítésére a külön jogszabályban (**tankönyvrendelet**) foglaltakat kell alkalmazni.

A nevelési és a nevelési-tanítási idő felosztásának általános szabályai

E fejezet tartalmát a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 13 - 18. §-a szabályozza.

A tanulói részvétel szempontjából **a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható** tanítási óra.

Ha a tanulót - kérelmére - felvették a **szabadon választott** tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig **köteles** azon részt venni, erről a szülőt tájékoztatjuk. A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében **úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.**

Az iskolának minden év május 20-ig fel kell mérnie, hogy a tanuló

a) milyen szabadon választott tanítási órán, továbbá

b) melyik egyház által szervezett **hit- és erkölcsstan órán**, vagy - az állami általános iskolában - **kötelező erkölcsstan** órán kíván-e részt venni.

A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek **írásban** kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.

Az iskola igazgatója minden év április 15-ig elkészíti és a fenntartó **tankerület** jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók **választhatnak**. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az iskolaszék, ennek hiányában a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

A tanuló **május 20-ig** jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Ha a tanuló iskolakezdés vagy iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, kérelmének elbírálása előtt egyeztetni elképzeléseit az iskola igazgatójával vagy az igazgató által kijelölt pedagógussal.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével **módosíthatja** választását.

Kiskorú tanuló esetén **a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja**. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri - ha a gyermek nem cselekvőképtelen -, gyermekével közösen gyakorolja.

A szabadon választható foglalkozásokon való részvételi szabályok:

- A tanuló választását írásba foglaljuk és a szabadon választható foglalkozások, órák minimálisan 1 tanítási évre terjednek ki. Ennél rövidebb idejű foglalkozást órarendi keretben nem szervezünk.
- A tantárgyi típusú foglalkozásokon nyújtott tanulói teljesítmények értékelése beleszámít az órarendi órákon nyújtott teljesítményekbe.
- Az írásban jelzett választás után a tanulónak kötelező részt vennie az általa választott foglalkozásokon.

A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusok közül történő választás szabályai:

- A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni.

- Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a csoport vezetésére.
- A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Az egyéb foglalkozások szervezési elvei:

Az alsó és felső tagozaton egyaránt szervezünk tanulóinknak fejlődésüket szolgáló csoportos pedagógiai tartalmú foglalkozásokat (napközi, tanulószoba), az előző tanévben felmért igények alapján. E szervezési forma biztosítja a tanulók tanórán kívüli fejlesztését. A családra építve segíti, kiegészíti az iskola tanórai keretben folyó nevelő – oktató munkáját. Megismerkednek a hatékony tanulási módszerekkel, elsajátítják az önálló tanulás lépéseit. A változatos tevékenységek során a tanulók intelligenciája akarati és érzelmi téren egyaránt fejlődik. A különböző foglalkozás típusok a gyerekek differenciált képességfejlesztését szolgálják. Ez a foglalkozás típus hozzájárul a környezet és természet megismeréséhez, az egészségnevelés céljainak kiteljesedéséhez, valamint szűkebb környezetünk Zugló értékeinek alaposabb megismeréséhez.

A fejlesztő és tehetséggondozó órákon kívül igény és lehetőség szerint biztosítunk szakköröket és felzárkóztató foglalkozásokat egyaránt (elsősorban matematika, magyar, történelem, angol, és természettudományos tantárgyak esetében). Figyelembe vesszük tehát szervezési elvként a komplexitást, illetve a felvételi tantárgyakat, valamint maximális törekvésünket arra nézve, hogy évről-évre minél többen tegyenek akkreditált angol nyelvvizsgát is.

Később a pénzügyi-gazdasági kultúra tantárgy bevezetése után ebből is, illetve tanulási módszerek -tanulási technikák foglalkozások is egyre inkább szükségesek lesznek. Megtartjuk a hagyományos és kedvelt rajz-képzőművész szakkört, illetve az énekkari foglalkozásokat is.

Ameddig felmenő rendszerben nem valósul meg minden évfolyamon a mindennapos testnevelés, az abból kimaradó évfolyamok számára a terem adta lehetőségeken belül tömegsport foglalkozásokat is szervezünk.

Az új helyi tanterv bevezetésével párhuzamosan több informatika szakkörre lesz szükség, de ezt a digitális világ is nélkülözhetetlenné teszi.

Az alapfokú művészeti iskolában a normatív költségvetési hozzájárulás meghatározásánál akkor lehet a tanulót egy tanulóként figyelembe venni, ha a tanítási év

átlagában, tanítási hetenként a tanuló részére biztosított **négy** foglalkozás együttes időtartama

a) zeneművészeti ágban csak egyéni foglalkozás vagy egyéni és csoportos foglalkozás esetén legalább **százötven** perc,

b) kizárólag csoportos foglalkozás esetén - minden művészeti ágban - legalább **száznolcvan** perc.

Az Nkt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendelet alapján a tanuló **térítési díj** ellenében igénybe vett heti tanórai foglalkozásainak összes időtartama nem haladhatja meg a **háromszáz** percet. Ha a tanuló több alapfokú művészeti iskolával létesít tanulói jogviszonyt, vagy egy alapfokú művészeti iskolában több művészeti ág képzésében vesz részt, a tanulónak, kiskorú tanuló esetén a szülőnek **írásban** nyilatkoznia kell arról, hogy melyik iskolában, melyik művészeti ágban vesz részt térítésszám-fizetési kötelezettség mellett a képzésben. Az intézmény vezetője köteles a szülőtől a nyilatkozatot beszerezni.

A fentebb meghatározott idő számításánál az alapfokú művészeti iskola által a tanuló részére biztosított foglalkozások idejét kell figyelembe venni, függetlenül attól, hogy a tanuló azokon részt vett, vagy igazoltan, vagy igazolatlanul távol maradt.

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámja, az előírt tananyag és követelmény

Helyi tantervünkben az arany középutat tűztük ki célul. Ebben a keretben látjuk a nevelési programban megfogalmazott célok és feladatok teljesülését.

A művészetet mint az érzelmi nevelés és a személyiségfejlesztés, a készségek megalapozásának, a képességek fejlesztésének eszközét, kiemelt szerephez juttatjuk az alsó tagozaton. A programot kiegészítik a délutáni szakkörök és az alapfokú művészetoktatási tanszakok foglalkozásai.

Az iskola profilja

Oktató-nevelő munkánk a differenciált képességfejlesztést és tehetséggondozást állítja középpontba, mely a művészeti képzésnek is kiindulópontul szolgál.

Kiemelt képzési területeink:

- magasabb óraszámú **magyar nyelv és irodalom** az alsó tagozaton,

- magasabb óraszám **matematikából** az alsó és felső tagozaton,
- magasabb óraszámú **idegennyelv-oktatás** az alsó és felső tagozaton,
- magasabb óraszám a **természettudományi alapozásra**,
- **egészségfejlesztés** tantárgyi és integrált keretben,
- hangsúlyos **erkölcsstan** illetve **etikaoktatás**,
- profilként kiemelt **gazdasági és pénzügyi kultúra** tantárgy.

Modulok

A tánc és dráma az alsó tagozaton a magyar irodalom és a művészetek műveltségterületen, a felső tagozaton önálló modulként szerepel, de már csak felmenő rendszerben. Felső tagozaton utoljára a 2013-14 –es tanévben lesz 6. évfolyamon.

A hon-és népismeret modul az alsó tagozaton a környezetismeret, a művészetek műveltségterület vizuális kultúra és a technika tantárgyba integráljuk. A felső tagozaton önálló tárgyként jelenik meg.

A modulokat is osztályzattal értékeljük. Ahol integráltan tanítjuk, ott az értékelés a tantárgyi értékelésbe tartozik, azt felfelé módosíthatja.

Az egészségnevelés alsó tagozaton a környezetismeret tantárgyba integráltan, a felső tagozaton „Egészséges élet” nevű önálló tantárgyként valósul meg - kifutó rendszerben.

A délelőtti munkát egészíti ki a fejlesztő pedagógusok szakértő munkája, akik a tanév elején szűrik ki a problémákat. A szülőket írásban tájékoztatják és felajánlják segítségüket. A szülőnek joga eldönteni, él-e a lehetőséggel.

Délután a napköziben a szabadidő hasznos eltöltése mellett fontos a házi feladatok elvégzése. Lehetőség nyílik naponta az egyéni fejlesztésre is.

A tantárgyi követelményeket, a fejlesztési területeket, a továbbhaladás feltételeit, valamint a tananyagot a tantárgyi tantervek tartalmazzák.

ÓRASZÁMOK

Óraszámok a pedagógiai program megvalósításához

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam
--

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7 + 1	7 + 1	6 + 1	6 + 0,5
Idegen nyelvek				2 + 1
Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1 + 1	1 + 0,5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam								
Tantárgyak	5. „A” vált.	5. „B” vált.	6. „A” vált.	6. „B” vált.	7. „A” vált.	7. „B” vált.	8. „A” vált.	8. „B” vált.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	3 + 1	3 + 1	4	4
Idegen nyelvek	3 + 1	3	3 + 1	3	3,5	3	3 + 1	3
Matematika	4	4	3 + 1	3	3,5	3	3 + 1	3
Történelem, társ. és államp. ismeretek	2	2	2 + 1	2 + 1	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1 + 1	1	1 + 1	1	1	1	1
Természetismeret	2	2	2	2				
Biológia-egészségtan					2	2	1	1 + 1
Fizika					2	2	1	1 + 1
Kémia					1	1,5	2	2
Földrajz					1	1,5	2	2
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1 + 1	1	1	1	1

Dráma és tánc / Hon- és népism.	1	1						
Informatika	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1		
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Gazdasági és pénzügyi kultúra					1	1	1	1
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3	3	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	28	28	31	31	31	31

Választott kerettantervek

A választott kerettantervek és óraszámok a pedagógiai program tantárgyi bontású mellékletében kerültek feldolgozásra.

Azoknál a tantárgyaknál, ahol a Kerettantervek **A** és **B változatot** tüntetnek fel, ott a következő módon alakítottuk ki helyi tantervünket:

TANTÁRGY	ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT TANTERV
Ének	1 - 4.	A
Ének	5 - 8.	A
Magyar ny. és i.	5 - 8.	A
Fizika	7 - 8.	B
Biológia 2 - 1. ó.	7- 8.	A
Biológia 2 - 1,5 ó	7 - 8.	A
Kémia 1,5 - 2 ó.	7 - 8	B
Kémia 1 - 2 ó.	7 - 8	B

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása e mellékletek bevezető részében található.

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- Tegye lehetővé a kerettanterv követelményeinek teljesítését.
- A lehető legteljesebb mértékben fedje le a helyi tantervünket.
- Egymásra építhetőség.
- A tananyagban a gyenge, a közepes és a kiváló tanuló is találjon képességeinek megfelelőit.
- Széles körben dolgozza fel a tananyagot.
- Nyelvezete az életkori sajátosságoknak megfelelő legyen.
- Segítse az érdeklődés felkeltését, a tantárgy megszerettetését.

A tankönyvválasztást a 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szabja meg.

Ezen kívül a következő elveket alkalmazzuk:

- A tankönyv kiválasztásában - a tanári szabadság elveinek megsértése nélkül - a munkaközösség tagjainak meg kell egyeznie.
- Törekedni kell olyan tankönyvek választására, melyek a lehető leghosszabb ideig kidolgozottak.
- Nyolc évfolyamos tantárgy esetében legalább négy évig nem váltunk. További váltásra a 6. évfolyam végén van lehetőség. Ennél rövidebb évfolyamú tantárgynál a ciklus végéig nem váltunk tankönyvet.
- Ettől eltérő változtatásra csak akkor kerül sor, ha a kiadó súlyosan megsérti a tanulók érdekeit (késve szállítja a könyveket, rossz a minőségük stb.), valamint ha a használatban lévő tankönyvcsaládnál – a fent megfogalmazott elveknek megfelelően - lényegesen jobb kiadvány jelenik meg a hivatalos tankönyvlistán.
- Váltásnál figyelembe vesszük az iskolaszék véleményét.

Igyekszünk, a könyvtári keretből, minél több tartós tankönyvet beszerezni, s ezt a tanulóknak egy teljes tanévre kikölcsönözni.

Az alapfokú művészetoktatásban a taneszközök kötelező listáját az iskola mindenkor szem előtt tartja. Az írott és egyéb taneszközöket és oktatási segédleteket az iskola folyamatosan fejleszti. Terveink között szerepel az iskola szakkönyvtárának fejlesztése.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az első évfolyamon - a törvényi rendelkezésnek megfelelően – nem buktatunk.

A helyi tantervben az egyes tantárgyaknál megjelölt "továbbhaladás követelményei" jelentik az elégséges szintet.

A tanuló 1-3 tárgyból kapott elégtelen osztályzat esetén javítóvizsgát tesz. Sikertelen javítóvizsga esetén a tanuló a tanévet megismétli.

A Nevelési Tanácsadó és a Szakértői bizottság véleményét kérjük, ha számunkra megoldhatatlan tanulási probléma merül fel.

A kiemelkedő teljesítményt a félévi bizonyítványban tantárgyi dicsérettel, az év végi bizonyítványban kitűnő bejegyzéssel ismerjük el. A tanuló tantestületi dicséretet is kaphat.

Az alapfokú művészetoktatásban az a tanuló léphet magasabb évfolyamra, aki a tantervben előírt követelményeket teljesíti, illetve a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint teljesíti a hiányzásokkal kapcsolatos előírásokat.

Ha a tanuló az iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsgán dönt az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

A diákok felvételét a törvényi előírásoknak megfelelően végezzük.

A speciális csoportba való bekerülés az adott munkaközösségek javaslata alapján, a diák és a szülő egyetértésével történik. A javaslatot folyamatos megfigyelés, foglalkoztatás alapján tesszük. Csoportváltásra félévenként van lehetőség. A váltásnál a diák tanári segítséget vehet igénybe, de egyéni kötelessége a hiányokat pótolni.

Az átjárhatóság

A más iskolából érkező tanuló tudásszintjét felmérjük. Az esetleg adódó hiányok pótlását a szülővel és a diákkal való egyeztetés után segítjük.

Színterei: korrepetálás, felzárkóztatás, egyénre szabott feladatok, segítség a szülőnek.

A türelmi időt a lemaradás mértékétől függően határozzuk meg.

Fontos, hogy folyamatos párbeszéd legyen az iskola és a szülők között, így mindig lehetősége van a tanárnak meghatározni, hogy véleménye szerint hol áll a gyerek.

A türelmi időszakban csak ösztönző értékelést alkalmazunk.

A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok

A köznevelési törvény végrehajtási rendelete a 64 - 78. paragrafusaiban határozza meg a **tanulók értékelésének** szabályait.

Vizsgaszabályzat

A tanulmányok alatti vizsgák megszervezésével, lebonyolításával kapcsolatos szabályok, eljárásrend rögzítése, amelyeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI- rendelet 64-72.§-ai alapján állítottunk össze.

A vizsgaszabályzat hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára: aki osztályozó vizsgára jelentkezik, akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít, vagy akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít. Ezen kívül kiterjed azokra is, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanulmányok alatti vizsga az osztályozó vizsga, a különbözeti vizsga, a pótló vizsga és a javítóvizsga.

Osztályozó vizsgát akkor kell tenni a tanulónak a félévi illetve év végi osztályzat megállapításához, ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól, vagy engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Ezen kívül, ha az 51.§ (7) bekezdés a) és f) pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet, valamint, ha tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Különbözeti vizsgát akkor tehet a tanuló, ha a külföldön megszerzett bizonyítvány alapján nem lehet megállapítani, hogy tanulmányait mely évfolyamon folytassa.

Pótló vizsgát tehet az a tanuló, aki a vizsgáról, neki fel nem róható okokból – mely nem a vizsgázó gondatlan vagy szándékos magatartásából ered - elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról a vizsga befejezése előtt távozik.

Javítóvizsgát tehet az a tanuló, aki a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, valamint az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.

A vizsgák eljárásrendje:

A tanítási év lezárását jelentő osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanév folyamán bármikor szervezhet. Különbözeti vizsgát tanév elején és félévkor tehet a tanuló, ezen kívül igény szerint kijelölhető más időszak is.

Javítóvizsgát az iskola igazgatója által kijelölt időpontban - augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban - tehetnek a tanulók. A vizsga várható időpontjait az igazgató jelöli ki. A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó és a szülő/gondviselő a vizsga előtt egy hónappal értesítést kap. Ebben a tájékoztatóban mellékeljük az érintett szaktanárok által összeállított tematikát, kérdés vagy feladatsort, ami segíti a vizsgát.

Pótló vizsgát az igazgató engedélyével az adott napon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban tehet a vizsgázó.

A fentiekől eltérő vizsga időpontot az igazgató vagy a kormányhivatal vezetője engedélyezhet.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt vagy abban az oktatási-nevelési intézményben tehet a tanuló, mellyel tanulói jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Az igazgató helyettes tanév végén, lehetőség szerint júniusban előre összeállítja a vizsgabizottságot és kijelöli a jegyzőt, valamint a törvény és a rendeletben foglaltaknak megfelelően elkészíti a vizsgák pontos időpontjának menetét. Törekszünk arra, hogy a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógus legyen, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A vizsgabizottság elnökét és tagjait az igazgató, független vizsgabizottság esetén a kormányhivatal jelöli. Az igazgató ellenőrzi a vizsgázatás rendjének megtartását, minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan és pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért. Meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult –e a vizsga elkezdésére, kezdeményezheti a szabálytalankodók kizárását, aláírja vizsga adatait.

A kérdező tanár az lehet, aki az adott tantárgyat az Nkt. 3 melléklete szerint taníthatja. A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Az írásbeli vizsga szervezésére vonatkozó szabályok:

A tanulónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelenni a vizsga helyszínén.

A teremben az ülésrendet úgy kell kialakítani, hogy a tanulók egymást ne zavarhassák, segíthessék. Egy napra legfeljebb három írásbeli vizsga szervezhető.

Az írásbeli vizsgák között legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

Az írásbeli vizsgára – az íróeszközök kivételével – a segédeszközökről az iskola gondoskodik.

Az írásbeli vizsgán az iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapon kell dolgozni, melyen fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, a dátumot és a tantárgy megnevezését. A rajzok kivételével – melyek ceruzával készíthetők – minden más írásbeli munkát tollal kell elkészíteni. Ha a vizsga előírja a számológép vagy számítógép használatát, erről az iskolának kell gondoskodnia.

Az írásbeli feladatok megválaszolására maximálisan biztosított idő tantárgyanként hatvan perc. Bármilyen rendkívüli esemény miatt kiesett időt pótolni kell.

Ha a vizsgáztató pedagógus szabálytalanságot észlel, a vizsgázó feladatlapjára ráírja a szabálytalanság tényét és időpontját, majd aláírva visszaadja a vizsgázónak. Ezután a pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedéseket az iskola igazgatójának haladéktalanul jelenti, aki kivizsgálja a bejelentést, minderről jegyzőkönyvet készít, melyet a pedagógus, az igazgató és a vizsgázó ír alá.

A szóbeli vizsga szervezésére vonatkozó szabályok

A szóbeli vizsgán a vizsgázónak legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a feleletet megelőzően.

A teremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat, de törekszünk az ennél kevesebb létszámra a nyugodt körülmények biztosítása miatt.

A szóbeli vizsgán a feleltetés időtartama tantárgyanként nem lehet több 15 percnél.

A vizsgázó önállóan, segítség nélkül felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni, vagy a felelet során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a felelettel kapcsolatban kérdéseket tehetnek fel, ha a vizsgázó feleletét befejezte, vagy önhibájából nem tudja folytatni vagy súlyos tárgyi, logikai hibát vét.

Ha vizsgázó befejezi a feleletét, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

A szóbeli vizsgán észlelt szabálytalanságok estén az írásbeli vizsgánál leírtak szerint kell eljárni.

Ha a vizsgázó a fejeletét befejezte, számára legalább tizenöt perc pihenőidőt kell biztosítani, mely alatta vizsgahelységet elhagyhatja.

Sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók vizsgáira vonatkozó szabályok

Sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében, a vizsgázó szakértői véleménnyel megalapozott kérésére az igazgató engedélye alapján:

- szóbeli vizsgán a felkészülési időt tíz perccel meg kell növelni,
- lehetővé kell tenni, hogy a vizsgázó az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használhassa,
- szóbeli vizsgát írásban teheti le,
- írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

A tanulmányok alatti vizsgák dokumentálása

A tanulmányok alatti vizsgákról tanulónként és tantárgyanként jegyzőkönyvet kell kiállítani.

A jegyzőkönyvön fel kell tüntetni az iskola nevét, OM azonosítóját és címét.

A jegyzőkönyv tartalmazza:

- a tanuló nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát, anyja születéskori nevét, lakcímét, annak az iskolának a megnevezését, mellyel a tanuló jogviszonyban áll,
- a vizsgatárgy megnevezése mellett
 - az írásbeli vizsga időpontját, értékelését,
 - a szóbeli vizsga időpontját, a feltett kérdéseket, a vizsga értékelését és a kérdező tanár aláírását,
 - a végleges osztályzatot,
- a jegyzőkönyv kiállításának helyét és idejét,
- az elnök, a jegyző és a vizsgabizottság tagjainak nevét és aláírását.

Az osztályozó, (pótló vizsga) vizsga eredményét az osztályfőnök a vizsgáról készült jegyzőkönyv alapján az osztálynaplóban rögzíti, valamint

- félévkor az értesítőben (ellenőrzőben),
- év végén a bizonyítványban és a törzslapon a megfelelő záradékkal kell feltüntetni.

A javítóvizsga (pótló vizsga) eredményét a vizsgáról készült jegyzőkönyv alapján az osztályfőnök az osztálynaplóban rögzíti, a bizonyítványban és a törzslapon a megfelelő záradékkal tünteti fel.

Az alkalmazott záradék szövegét a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 1. mellékletében szereplő Az iskolák által alkalmazott záradékok alapján kell alkalmazni.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt követelményeket, a tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja a tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként eltiltottak az adott iskolában a tanév folytatásától.

Az évfolyam megismétlése – kivéve, ha a tanuló betöltötte a tizenhatodik életévét és nem végezte el az általános iskola hatodik osztályát – nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak

Tantárgyak	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
Magyar irodalom	X	X	
Magyar nyelvtan	X	X	
Történelem	X	X	
Idegen nyelv	X	X	
Matematika	X	Szükség esetén	
Környezetismeret	X	X	
Természetismeret	X	Szükség esetén	
Fizika	X	X	
Földrajz	X topográfia	X	
Biológia	X	Szükség esetén	
Kémia	X	X	
Informatika			X
Ének- zene		X	
Rajz		X	X
Technika		X	X
Testnevelés			X
Média		X	
Hon és népismeret	X	Szükség esetén	
Mozgásművészet			X
Tánc és dráma	X		X
Etika		X	
Erkölcstan		X	
Egészséges élet		X	

A vizsgatárgyak követelményei

Magyar nyelv és irodalom

A szóbeli vizsgaforma az adott évfolyam tananyagát kéri számon. A szaktanárnak több témából álló tételsort kell összeállítania. E kérdések nem feltétlenül egyetlen alkotóhoz kapcsolódnak; a vizsga során az adott évfolyam anyagában szereplő általános ismeretanyagról ad számot a vizsgázó.

Az írásbeli feladatlap több feladatból áll, amelyben a szövegértési feladatban szereplő feladattípusok illetve gyakorlati jellegű feladatok szerepelnek (tesztes, nyitott mondatok, láncfeladatok). Az írásbeli vizsgán szerepelnie kell legalább egy gyakorlati írásbeliséggel kapcsolatos feladatnak, amelyben a fogalmazási készség mellett a helyesírás is szerepet kap.

Értékelés: Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Történelem

A történelem vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. E formában kéri számon a tanuló ismereteit, az adott tanév tananyagát figyelembe véve.

Az írásbeli vizsgarész egy rövid válaszokat igénylő részből és két röviden kifejtendő esszéből áll. A rövid választ igénylő kérdések topográfiai, kronológiai és fogalomhasználati kérdéseket tartalmaznak. A két esszé közül az egyik egyetemes történeti, a másik magyar történelmi témát kell, hogy felöleljen. Az esszék formája és értékelése megegyezik a témazáró dolgozat formájával és értékelésével.

A szóbeli vizsgán tételekből kell húzni a tanulónak. A húzott tételekhez a tanuló forrásokat kaphat, amelyek felhasználásával kell kifejtenie a kapott tételt.

Értékelés: Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Idegen nyelv

Az idegen nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll. Az írásbeli vizsga számon kéri a megfelelő tanév vagy tanévek tananyagát az adott tanév követelményei és feladattípusai szerint. Így az írásbeli vizsga a következő részekből áll: nyelvhelyesség.

A szóbeli vizsga kötetlen beszélgetés meghatározott témákban, egy szituáció eljátszása képleírás.

Értékelés: Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Matematika

A matematika vizsga a feladatlap írásbeli megoldásából áll. Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői: a feladatok az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét

ellenőrzik. A feladatok a vizsga tárgyát képező időszak feladattípusait tartalmazzák, melyek a tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75 %-át érintik.

Megengedett segédeszközök: körző, vonalzó, szükség esetén számológép

Értékelés: Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Fizika

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga 30 perc, amelyet egy szóbeli vizsga követ.

Az írásbeli vizsga a tananyag legfontosabb fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, illetve a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza.

Értékelés: Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Megengedett segédeszközök: zsebszámológép.

Biológia

A vizsga írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsga tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- ábraelemzés,
- rövid válaszos feladatok,
- feleletválasztós (teszt) feladatok.

A szóbeli vizsgán az adott tanév követelményeinek megfelelően összeállított tételekből húz a tanuló, amelyet kifejti.

Értékelés: Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Kémia

A vizsga egy 30 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti.

A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

- rövid kiegészítendő típusú feladatok,
- feleletválasztós (teszt) feladatok,
- legalább egy-két számítási feladat.

A szóbeli vizsgán az adott tanévre vonatkozó követelményeknek megfelelően összeállított tételekből húz a tanuló, melyet kifejti.

Megengedett segédeszközök: zsebszámológép.

Értékelés: Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Földrajz

A földrajz vizsga egy 45 perces írásbeli topográfiai ismeretek és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsga a tananyag a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti (általában fejezetenként két feladat félévi, egy feladat év végi számonkérés esetén).

A feladatok között tartalmilag kettő feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:

- alapvető térkép-topográfiai ismereteket ellenőrző,
- alapfogalmakra, definíciókra vonatkozó feladatok.

A szóbeli vizsgán tételt kell húznia a vizsgázónak, ahol komplexen kell kifejtenie a tétel tartalmát.

Értékelés: Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Testnevelés

A vizsga típusa gyakorlati vizsga. A vizsga testnevelés tantárgyból teljes mértékben a tanév követelményeknek az adott félévben/tanévben, a tananyagban szereplő követelményeire épül. A tanulók – az úszás és a küzdősportok kivételével – a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként.

A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, gimnasztika, labdajátékok közül választhatóan egy sportág a kézilabda, kosárlabda vagy a labdarúgás.

Természetismeret/ Környezetismeret

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsga a tananyag a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti

Értékelés: Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Ének–zene

Az ének-zene vizsga szóbeli vizsga, mely elméleti és gyakorlati részekre épül. Az adott évfolyam dalanyaga (népdalok, műdalok) zeneelméleti ismeretek, zenetörténeti kor és szemelvények.

Informatika

A gyakorlati vizsga feladatai az adott évfolyam tananyagát öleli fel.

Technika

A vizsga típusa gyakorlati és elméleti vizsga. A vizsga technika tantárgyból teljes mértékben az adott félévben/tanévben a tananyagban szereplő követelményeire épül. A gyakorlati vizsga részét képezi egy minimum három darabból álló munkadarab benyújtása a tanuló éves (féléves) munkáiból.

Rajz

Az írásbeli vizsga feladatai az évfolyam legfontosabb művészettörténeti ismeretét érinti. A gyakorlati vizsga részét képezi egy helyszínen készített munka az évfolyam feladatai közül. A gyakorlati vizsgához szükséges eszközök: A/4-es rajzlap, grafit, esetleg körző és vonalzó.

Továbbá:

Média szóbeli vizsga a tanév tankönyvi anyagából.

Hon és népismeret írásbeli, szükség esetén szóbeli vizsga alkalmazandó. Témakörök: Jeles napok, emberi élet fordulói, életmód.

Mozgásművészet gyakorlati alkalmazás a tanév anyagából.

Tánc és dráma írásbeli és gyakorlati alkalmazás a kijelölt tárgykörök alapján.

Etika szóbeli vizsga néhány morális döntést felvázoló helyzetben.

Erkölcstan szóbeli vizsga az erkölcstani ismeretek alkalmazására.

Egészséges élet szóbeli vizsga - Követelmény: az adott évfolyam témaköreinek ismerete.

Tételhúzás után az adott téma szóbeli kifejtése.

Értékelés: Az általános százalékos értékeléssel pontosan kiszámítható az érdemjegy.

Intézményünkben a vizsgához mérhető jelentősége lesz az **előmeneteli beszámolóknak**. A 6. év végén **történelemből**, 7. év végén **magyar nyelv és irodalomból**, a 8. évfolyamon félévkor matematikából, év végén idegen **nyelvből** kerül sor beszámolókra. Ezeknek a számonkéréseknek a követelményrendszerét a helyi tanterv tantárgyi fejezeteiben fektetjük le.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá - jogszabály keretei között - a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája.

" A társadalomnak és az egyénnek is érdeke, hogy hagyja a személyiséget, az egyéniséget szabadon kibontakozni, mert ezzel gazdagítani fogja a társadalmat, és persze az egyénnek is viszonylag jó helyzetet tud teremteni... " "... Sokkal többet tudnak ezek a gyerekek, mint azok, akiket állandóan siettetnek, nehogy elmaradjanak."

" Minél tovább maradhat meg egy gyermek az életkorának és személyiségének megfelelő lehetőségekben, annál erőteljesebben, egészségesebben fogja átküzdeni magát a későbbiekben az akadályokon." Vekerdy Tamás

Nem siettetjük a kisgyerekkort.

Mivel az egyéni érlelődés kisiskoláskorban még rendkívül különböző, ez egy osztályra kiterjedően csak viszonylag hosszú idő – 3-4 év - alatt történhet meg valójában.

Cél: a nagyfelmenő rendszer, ahol a tanár hosszú ideig stabilan együtt él a gyerekekkel, hiszen ekkor a gyerek elsősorban a személyes kapcsolat által, a személyes kapcsolat kedvéért fejlődik és tanul.

A második évfolyam első félévéig negyedévenként szöveggel, a második évfolyam második felétől osztályzattal értékeljük tanulóink teljesítményét.

Ily módon a gyerek nem kudarcot él át, hanem a személyes figyelmet és törődést érzékeli – ez serkentő hatású. A szöveges értékelés módot ad arra, hogy pozitívumokról is beszéljünk, és ez a negatívumokat is elviselhetővé, sőt beláthatóvá teszi.

Második évfolyam első félévéig a szöveges értékelés lényegéről és módjáról, az egyes tantárgyak értékelési szempontjairól a tanítók, tanárok alapos, részletes tájékoztatást adnak a szülőknek és gyerekeknek.

Formájáról - a munkaközösséggel egyeztetve - az adott pedagógus dönthet.

A szöveges értékelést negyedévenként kapják a tanulók. A köztes időszakokban - negyedévek között - a szülők és diákok a Tájékoztató füzetben egyéb füzetben) a pedagógus bejegyzései alapján követhetik nyomon a haladást és teljesítményt. A felmérők eredményei százalékos formában is megjelennek.

A szöveges értékelésről az osztályozásra való áttéréskor a fokozatosság elvét követjük.

Az értékelés célja, hogy a diák minél pontosabb képet kapjon teljesítményéről úgy, hogy közben önbecsülése is növekedjen.

Fontosnak tartjuk, hogy a diák aktív részese legyen az értékelési folyamatnak. Az értékelés több szempontú legyen, terjedjen ki a szociális fejlődésre és a tárgyi tudásra egyaránt.

Tevékenységen keresztül is vizsgálhasson a gyerek, ha lehetséges.

Alapelvek:

Az érdemjegy (szöveges értékelés) tájékoztatás a tanuló munkájáról, viszonyítás a tantervi követelményekhez.

A tanulót teljesítménye és érdemjegyei alapján kell értékelni, osztályzata nem a kapott jegyek átlaga.

- Az értékelés folyamatossága és rendszeressége nevel önértékelésre.
- Ne csak az emlékezeti teljesítményt, hanem az ismeretek alkalmazását is értékeljük.
A tanulónak a tanév folyamán lehetősége van javításra, ha a hiányosságokat pótolta.
- A képzési szakasztól függően az értékelés lehet:
 - diagnosztikus- cél: helyzetfeltárás, problémaleírás,
 - formatív vagy fejlesztő - cél: az értékelés során fejlesszünk, differenciáljunk.
 - szummatív vagy záró- cél: a képzési szakasz végén azonos helyzetben értékeljük.

A szöveges értékelés kötött vagy kötetlen formában kerülhet megfogalmazásra. A kötött formát az évfolyamok tanítóinak javaslata alapján a munkaközösség hagyja jóvá.

Mentesítés az értékelés és minősítés alól

A sajátos nevelési igényű tanulót, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót - jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint – a Szakértő Bizottság, vagy a Nevelési Tanácsadó szakértői véleménye alapján az igazgató határozatban mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

A tantárgy ismeretanyagát időben és tartalomban, egyéni fejlesztési terv alapján sajátítja el. A tanuló a tanítási órán részt vesz és a többi tanulóval együtt képességeihez mérten, differenciáltan dolgozik. Értékelésük során különösen fontos a rendszeresség, konkrétság, az egyéni adottságok figyelembe vétele, a méltányosság, a helyes önértékelés kialakítása, az egészséges munkakedv fenntartása.

Cél: a tanuló felzárkóztatása a tantárgyi minimumkövetelmény eléréséhez, a tanuló legoptimálisabb fejlődésének biztosítása. Az érintett tanulók esetében további ajánlásokat kell figyelembe venni: hosszabb felkészülési idő biztosítása, időtényező növelése számonkéréskor írásbeli beszámoltatás helyett szóbeli vagy szóbeli beszámoltatás helyett írásbeli számonkérés előtérbe helyezése írásbeli feladatnál értelmezési segítség nyújtása az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök használata.

Teljes tantárgyi minősítés alóli mentesítése esetén az értékelés a következők szerint történik:

- alsó tagozaton szöveges formában;
- felső tagozaton az írásbeli munkák százalékos formában;
- félévkor a napló, tájékoztatófüzet értékelő része kihúzásra kerül, év végén a napló, bizonyítvány, törzslap értékelő része kihúzásra kerül, a megjegyzés rovatba bekerül a mentesített tantárgy neve (záradék);
- félévkor és év végén a tanuló osztályfőnökétől összegző szöveges értékelést kap a követelményszinthez viszonyított teljesítményéről, formanyomtatványon.

Részleges tantárgyi minősítés alóli mentesítés esetén az értékelés a következők szerint történik:

- alsó tagozaton szöveges formában,
- felső tagozaton százalékos formában a minősítés alól mentesített tantárgyrészben nyújtott teljesítményről, és osztályzatot kap a tantárgy többi részére,
- rendszeresen a naplóban és tájékoztató füzetben,
- félévkor és év végén a tanuló osztályzatot kap a minősíthető tantárgyrészre; év végén a bizonyítvány, törzskönyv megjegyzés rovatába bekerül az értékelés alól mentesített tantárgyrész neve (záradék);

A szöveges értékelés – esetleg szükséges – átváltása osztályzatra

Az átváltást a felmérők százalékos eredményeinek az alábbiakban javasolt átfordítása, a tanuló képességei és szorgalma, egyéb szóbeli és írásbeli kötelező és önálló munkái szerint végezzük.

Általános elvként a következő átváltást alkalmazzuk az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében.

Szöveges értékelés összegzése	Osztályzat
Kiválóan megfelelt	5
Jól megfelelt	4
Megfelelt	3
Fejlesztésre szorul	2
Fejlesztésre szorul	1

Az értékelés fajtái:

Szóbeli felelet

órai munka
egyéni felelet
gyűjtőmunka
kiselőadás

Írásbeli felelet

röpdolgozat
témazáró
tesztlap
fogalmazás, esszé
kifejtő bizonyítások

A tantárgy jellegétől függ a szóbeli, illetve írásbeli feleletek aránya. Mindenhol igyekszünk figyelembe venni egyénre szabottan a tanuló számára előnyösebbet.

Írásbeli felméréseknél az értékelés ponthatárát mindenkor a feladatsor nehézségi szintje, a minimum szintű feladatok aránya dönti el.

- Az elégséges - a minimum követelmények teljesítése.
- A jeles - a minimum szint + törzsanyag 90%-a + optimum szint fele.
- A közbülső kategóriák megállapítása a tananyag jellege, a tanulók teljesítménye, az osztály összetétele alapján: az elégséges alsó határa és a jeles alsó határa közé eső pontszámot három részre osztjuk.

Javasolt értékelési normák

az alsó tagozaton

90 - 100 % = 5
80 - 89 % = 4
65 - 79 % = 3
50 - 64 % = 2
0 - 49 % = 1

a felső tagozaton

90 - 100% = 5
80 - 89% = 4
61 - 79% = 3
41 - 60% = 2
0 - 40% = 1

A félévi jegyek a félév elteltével elért tudást, egy adott állapotot tükröznek, az év végi jegyek pedig az egész évi teljesítményt mutatják.

Az ellenőrzés, értékelés célja, hogy:

- a tanulókat rendszeres munkára ösztönözze,
- hogy képességük teljes kifejtésével törekedjenek az ismeretek minél alaposabb elsajátítására.

Ez kötelességtudatra nevel és a tanulók önértékelési képességét fejleszti. **Az ellenőrzésnek biztosítani kell a tanulói ismeretek és készségek színvonalának feltárását.**

A nevelőtestületi értékelő értekezletet megelőzi az osztálymegbeszélés és követi a tanulógyűlés, ahol a kiemelkedő teljesítményeket elismerésben részesítjük. Formája: szóbeli és írásbeli igazgatói dicséret.

A magatartás és szorgalom értékelése

A tanuló magatartását és szorgalmát az **első évfolyamon és a második évfolyam 1. félévében** szöveggel, ezt követően osztályzattal értékeljük.

A magatartás és a szorgalom értékelése fejezze ki a tanuló:

- közösséghez való viszonyát,
- felelősségérzetét,
- aktivitását,
- iskolai és az iskola által szervezett programokon, iskolán kívüli viselkedését.

Javaslat a magatartás értékeléséhez

Példás

Az iskola házirendjét betartja és a társait is figyelmezteti annak betartására. Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakciót, indulatait stb.) képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.

Ismeri, és általában indokolni tudja saját viselkedését, döntéseit.

Tetteinek következményeit vállalja. Felelősségtudata életkorának megfelelő. Kommunikációs helyzetben türelmes, rendelkezik a kivárási képességgel.

Barátságos, jól együttműködik társaival, őszinte, egyenes.

Kulturáltan beszél mindenkiel. A felnőttekkel figyelmes, tisztelettudó, udvarias.

Mások érzelmeit, hangulatait tiszteletben tartja. Megértő és tapintatos.

A konfliktusokat jól kezeli, mások véleményét figyelembe veszi, képes a megegyezésre, saját akaratát békésen érvényesíteni.

A közösség alakulását jó irányba befolyásolja. Az órai magatartása aktív. Tanulóhelye rendes.

Jó

Az iskola házirendjét általában betartja és a társait is figyelmezteti annak betartására. Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakciót, indulatait stb.) többnyire képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni.

Ismeri, és általában indokolni tudja saját viselkedését, döntéseit.

Tetteinek következményeit vállalja. Felelősségtudata kialakulóban van.

Kommunikációs helyzetben legtöbbször türelmes.

Barátságos, igyekszik jól együttműködni társaival, őszinte, egyenes. Kulturáltan beszél mindenkivel. A felnőttekkel figyelmes, tisztelettudó, udvarias.

Mások érzelmeit, hangulatait próbálja tiszteletben tartani. Általában megértő és tapintatos. A konfliktusokat megfelelően kezeli, törekszik mások véleményét figyelembe venni, képes a megegyezésre, saját akaratát békésen érvényesíteni. A közösség alakulását jó irányba befolyásolja. Az órai magatartása általában aktív.

Tanulóhelye legtöbbször rendes.

Változó

Az iskolai házirend ellen gyakran vét.

Viselkedését (mozgását, hangerejét, érzelmi reakciót, indulatait stb.) csak felnőtt jelenlétében

képes az adott helyzetnek és elvárásnak megfelelően szabályozni. Viselkedésének, szokásainak jellemzőit egyre gyakrabban felismeri, de tetteinek következményeit nehezen fogadja el. A felelősséget nem vállalja. Kommunikációs helyzetben türelmetlen. Beszéde gyakran kifogásolható. A felnőttekkel időnként figyelmetlen, nehezen tud együttműködni.

Mások érzelmeit, hangulatait gyakran nem tartja tiszteletben.

A konfliktusokat nehezen kezeli, nem képes a megegyezésre, néha durva, erőszakos, vagy megsértődik.

A *közösség* alakulását nehezíti. Az órai magatartása zavaró.

Tanulóhelye többnyire rendetlen.

Rossz

Az iskolai házirend ellen gyakran, súlyosan vét.

Az órai magatartása zavaró.

Cselekedeteivel szándékosan árt a közösségnek. Nincs felelősségérzete, tetteinek következményeit nem vállalja, problémáiért gyakran a körülményeket, vagy társait okolja. Nem szívesen működik együtt, időnként megbántja őket, gyakran megsértődik, ellenségesen reagál. Tetteit legtöbbször csak saját indulatai irányítják.

A közvetlen környezetében lévő tárgyakat, eszközöket időnként gondtalanul használja, esetenként rongálja. Társai tulajdonát sem tartja mindig tiszteletben.

Nevelőivel, társaival szemben goromba, durva, tiszteletlen, nem őszinte.

Nem rendelkezik a kivárási képességével.

Tanulóhelye rendetlen.

Javaslat a szorgalom értékeléséhez

Példás

Szeret tanulni, igénye van a tudás megszerzésére.

Feladatvégzés közben szinte mindig lelkes, erősen motivált.

Mindig készül, figyel, érdeklődik.

Többszörfeladatokat önként vállal, önálló tanulás közben felmerülő kérdésekre, problémákra választ, megoldást keres. Belső igénye van a felismert hiányosságainak pótlására.

Szívesen végez kutató-, gyűjtő- és alkotómunkát.

Felszerelése hiánytalan, házi feladatai igényesek, sohasem hiányosak.

Munkavégzése önálló, pontos.

Jó

Általában szeret tanulni, igénye van a tudás megszerzésére.

Feladatvégzés közben lelkes, motivált.

Többszörfeladatokra készül, figyel, érdeklődik.

Többszörfeladatokat vállal, önálló tanulás közben felmerülő kérdésekre, problémákra törekszik választ, megoldást keresni. Időnként kutató-, gyűjtő- és alkotómunkát végez.

Felszerelése többszörfeladatokra hiánytalan, házi feladatait gondosan elkészíti, hiányosságait mindig pótolja.

Munkavégzése önálló, legtöbbször pontos.

Változó

Az esetek többségében nem tanul szívesen.

Az órákra való felkészülése rendszertelen, pontatlan.

Nem öntevékeny, sok biztatást igényel.

Felszerelése, házi feladatai gyakran hiányosak, önálló munkavégzése még bizonytalan, felületes. Hiányosságait nem szívesen pótolja. Nem szívesen vállal kutató-, gyűjtő és alkotómunkát.

A közösség segítségét általában elfogadja, lassú javulást mutat.

Hanyag

Közönyös, nincs vágya a tudásra.

Feladatait időnként még tanítói felszólításra sem végzi el.

Nem hajlandó figyelni, rendszeres munkát végezni, és azt ellenőrizni.

Felszerelése, házi feladatai hiányosak.

Munkavégzését érdektelenség, rendszertelenség, pontatlanság jellemzi.

A közösség segítségét nem fogadja el.

Értékelési és jutalmazási módok

A kimagasló tanulmányi eredményekért a tanulók jutalomban részesíthetők. A jutalomra és a jutalmazás módjára javaslatot tehet a nevelőtestület és a főtárgyat tanító tanár.

Az értékelés egyik legkiemelkedőbb lehetősége a tanév végén, az évváró alkalmával, az egész iskola tanulóközössége előtt átadott jutalomkönyvek. Ezek átadása évfolyamonként és külön történik az általános iskola és a művészeti iskola esetében. Jutalomkönyvek vonatkozásában a tudományos ismeretterjesztést, vagy az olvasás szeretetét megerősítő szépirodalmi műveket ajánlatos felhasználni. Törekszünk a művészeti iskola esetében a profilhoz is jól illeszkedő jutalomkönyvek átadására,

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Alapelvek

- Szakértői vélemény alapján a beszámoltatásnak mindig a gyerek számára kedvezőbb változatát alkalmazzuk.
- Az egyenletes terhelés érdekében a dolgozatok/felmérők időpontját összehangoljuk.
- A megírás időpontját legalább egy héttel előre közöljük.
- A beszámoltatások előtt tájékoztatást kap a gyerek az értékelés kritériumairól, szempontjairól.
- A tanulót tájékoztatjuk arról, hogy miben tévedett, hogyan tudná pótolni hiányzó ismereteit, készségeit. Ehhez segítséget kaphat tőlünk.
- Lehetőséget adunk a javításra.

Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladatot személyre szólónak, segítő szándékúnak, közösen elfogadottnak tekintjük. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerek oldjon meg, tanuljon meg valamit. A megfogalmazott és a gyerek tudomására hozott, közösen értelmezett elvárások, valamint a kötelező minimum mindenki számára megszabja a házi feladat mennyiségét.

Kétféle házi feladatot különböztetünk meg:

1. kötelező, számonkérhető házi feladatot,
2. szorgalmi, jutalmazható házi feladat.

Arra törekszünk, hogy a délután minél több gyerek számára a szabad tevékenységek lehetőségét jelentse. Bízunk abban, hogy a felkínált vagy maguknak megtalált szabadidős programokkal diákjaink hasznosan fognak gazdálkodni.

Törekedjünk az olyan jellegű otthoni, önálló feladatok adására, melyek kreativitást, az ismeretek önálló alkalmazását, esetleg gyűjtését követelik meg a gyerektől.

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium ajánlása alapján a 2011/2012-es tanévtől iskolánkban bevezetett **nem szakrendszerű oktatást**, mint tanítási egységet felmenő rendszerben, a 2012/2013-as tanévtől véglegesen megszüntettük.

A felhalmozott nevelési-oktatási tudást és tapasztalatot viszont továbbvisszük, beépítjük a szaktárgyi órákba. Azokat a módszereket és oktatásszervezési technikákat (mint pl. a kooperatív tevékenységformák, az RWCT-technikák), amelyeket a nem szakrendszerű oktatás honosított meg intézményünkben, visszaillesztjük a hagyományos tantárgyakba, s a három kiemelt kulcskompetenciát (az anyanyelvi kommunikációs, a matematikai- logikai- természettudományos, valamint a személyközi, állampolgári és szociális kompetenciát), valamint a további öt kulcskompetenciát ezeken az órákon továbbra is fejlesztjük.

Az új kerettantervek kiadásával ezen értékelési forma nem vált teljesen haszontalanná, az osztályzattal történő értékelés alkalmával - **mint kiegészítő szempontsort** - fel tudjuk használni diákjaink teljesítményének hiteles vizsgálatához.

A pedagógus továbbképzés helyi elvei

1. Az iskola érdekének, a pedagógiai program teljesíthetőségének érvényesülése.
2. A pedagógus szaktárgyi és pedagógiai fejlődésének segítése.
3. Esetleges felkészülés a személyes boldogulásra.

Egyéb szempontok:

- Törekedjünk olyan továbbképzési formát választani, amely a lehető legkevesebb helyettesítéssel jár!
- A helyettesítéshez szükséges költségek elsőbbséget élveznek.
- A beiskolázási tervben nem szereplő kollegák is részesülhetnek a továbbképzési

támogatásból, ha az anyagi erőforrások ezt lehetővé teszik, és a nevelőtestület megszavazza.

- A továbbképzések teljesítése ne csökkentse igényünket egy magasabb szintű képzés, lehetőség szerint: új diploma, pedagógus szakvizsga vagy nyelvvizsga megszerzése érdekében.

Érvényességi rendelkezések

Jelen pedagógiai program érvényességi ideje:

- Jóváhagyástól visszavonásig tart.

Tekintettel a jogi háttér közeljövőben történő kisebb-nagyobb módosításaira, az intézmény pedagógiai programja, s vele együtt az iskolai dokumentumok érintett köre 2013 szeptemberéig felülvizsgálatra kerül.

A módosítást indítványozhatják:

- munkaközösségek,
- iskolaszék,
- igazgató.

Módosítani a nevelőtestület többségi szavazati arányával lehet.

Az iskola pedagógiai programjának hozzáférhetősége, nyilvánosságra hozatala

Az iskola vezetése a szülők és a tanulók rendelkezésére bocsátja a Pedagógiai programot.

A pedagógiai program egy-egy példánya megtalálható és megtekinthető: az iskola fenntartójánál, irattárában, tanári szobában, igazgatójánál, honlapján.

A nevelési-oktatási intézmények dokumentumainak nyilvánossága

Az Nkt. 82. § alapján az iskola a pedagógiai programjának legalább egy példányát oly módon köteles elhelyezni, hogy azt a szülők és a tanulók szabadon megtekinthessék.

Az iskola vezetője vagy az általa kijelölt pedagógus köteles a szülők, tanulók részére **tájékoztatást** adni a pedagógiai programról.

Az SZMSZ-t, a házirendet és a **pedagógiai programot** a nevelési-oktatási intézmény **honlapján**, annak hiányában, a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni. A házirend egy példányát az iskolába történő **beiratkozáskor** a szülőnek, a tanulóknak át kell adni, továbbá annak érdemi változása esetén arról a szülőt, a tanulót tájékoztatni kell.

A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a

következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatni kell őket továbbá **az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről**, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy **az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez**.

E kérdések SZMSZ-ben történő szabályozásánál az iskolaszéket, az iskolai szülői szervezetet és az iskolai diákönkormányzatot **véleményezési** jog illeti meg.

ZÁRADÉK

A pedagógiai programot az iskola nevelőtestülete a 2013. június 6-i értekezleten elfogadta, s a pedagógiai program kidolgozását a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) alapján az intézményvezető jóváhagyta.

Az iskolaszék és a diákönkormányzat képviselői aláírásukkal igazolták, hogy a pedagógiai programot megismerték, véleményüket kifejthették.

Budapest, 2014. június 28.

Szűcsné Tihanyi Gyöngyi

az Arany János Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola
igazgatója

TARTALOMJEGYZÉK

A pedagógiai program jogi háttere	4
Bevezetés	7
Jövőképünk	8
Hitvallásunk - Küldetésnyilatkozatunk	9
Értékeink	9
<u>I. Nevelési Program</u>	10
Általános iskolai nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei	10
Az alapfokú művészetoktatásban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	11
Nevelő-oktató munkánk pedagógiai céljai - Készségek, képességek kialakítása és fejlesztése	12
Az alapfokú művészetoktatás pedagógiai céljai	13
Az egyes művészeti tevékenységek cél-és feladatrendszere	14
A színművészeti képzés célrendszere és funkciói	14
Az alapfokú táncművészeti oktatás célrendszere és funkciói	15
Nevelési feladataink	16
Affektív feladatok	16
Kognitív feladatok	16
Morális feladatok	16
Életmóddal kapcsolatos feladatok	17
Állampolgári neveléssel kapcsolatos feladatok	17
A gazdasági és pénzügyi kultúra tantárgy képzési-nevelési jelentősége	18
Az alapfokú művészetoktatás feladata	19
Az oktató-nevelő munka pedagógiai eszközei, eljárásai	19
Az oktatás	19
Differenciálás	19
A projektoktatás	20
Munkaformák	20
A nevelés	21
Módszerek	21
A megváltozott tanárszerep	22
A tanuló	23
A tanár-diák viszony	23
Az iskolai légkör	24
A szabályok alkotása, betar(ta)tása	24
A tér elrendezése	24
Az értékelés	25
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	25
A személyiségfejlesztés szinterei	27
A/ A művészeti, érzelmi nevelés	27
A művészeti műveltségi blokk részterületei tanórákon	27
Művészetoktatás a tanórán kívül	28
Művészeti élmények az iskolán kívül	29
B/ Teljes körű egészségfejlesztés	29
C/ A szöveges értékelés	30
D/ Differenciált képességfejlesztés és tehetséggondozás	30
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	30
A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	33
A pedagógus feladatai, kötelessége	33
Az osztályfőnök feladatai, kötelessége	36
A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	39
Nemzeti, etnikai kisebbségi nevelés elvei	41
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	41
A diákönkormányzat	41
A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	42
A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai	43

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	44
A gyermek- és ifjúságvédelmi munka folyamata	44
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	45
A nem egészségügyi okból felmentett tanulók segítése	47
A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók nevelését, oktatását segítő program	47
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	49
A szociális hátrányokat segítő tevékenységek a tanulási zavarokkal küszködő tanulók esetében	49
Kapcsolati zavarokkal küszködő tanulók esetében	50
Veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók esetében	50
Esélyegyenlőség	50
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	51
A pedagógiai program megvalósulásának feltételei	53
A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztése és lehetőségei	54
A szülők részére	55
A gyerekek részére	55
Az iskola hagyományai	56
Rendezvények, ünnepségek	56
Környezeti nevelési program	57
Egészségfejlesztési program	62
Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt céljai	62
Az iskola egészségnevelési tevékenységének feladatai	62
Az iskola egészségnevelés fő területei	63
Az iskola egészségnevelés szinterei, módszerei	64
Tanórai tevékenységek	64
Tanórán kívüli tevékenységek	64
Az iskola épülete, udvara egészségnevelési szempontból	65
Az iskola külső kapcsolatai, együttműködő partnerek	65
Tájékoztatási lehetőségek a környezeti, egészségvédelmi helyzetről, akciókról, a szülők, lakóhelyi közösségek felé	65
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	65
A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás	67
Értékelés, mérés	67
Az egészséges élet programjának eddig megvalósult főbb eredményei	68
Feladataink	68
Az egészségfejlesztő testmozgás sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontjai	70
A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése	71
A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje	71
A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata	72
A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	72
Hungarofit mérés	72
II. Az iskola helyi tanterve	75
A tankötelezettség teljesítésének megkezdése, az általános iskolai, alapfokú művészeti iskolai felvétel, a tanulói jogviszony keletkezése	75
Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei, a felvétel és az átvétel helyi szabályai	75
A gyermekkel, tanulóval kapcsolatos döntések meghozatalára vonatkozó eljárési szabályok	76
A nevelési és a nevelési-tanítási idő felosztásának általános szabályai	77
A szabadon választható foglalkozásokon való részvételi szabályok	78
A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusok közül történő választás szabályai	78
Az egyéb foglalkozások szervezési elvei	79
Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszama, az előírt tananyag és követelmény	80

Az iskola profilja	80
Modulok	81
Óraszámok	81
Óraszámok a pedagógiai program megvalósításához	81
Választott kerettantervek	83
Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	84
Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	84
A speciális csoportba való bekerülés	85
Az átjárhatóság	85
A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok	86
Vizsgaszabályzat	86
A vizsgák eljárásrendje	87
A vizsgatárgyak követelményrendszere	90
A vizsgatárgyak követelményei	91
Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá - jogszabály keretei között - a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája	94
Mentesítés az értékelés és minősítés alól	96
A szöveges értékelés – esetleg szükséges – átváltása osztályzatra	97
Az értékelés fajtái	98
Javasolt értékelési normák	98
Javaslat a magatartás értékeléséhez	99
Javaslat a szorgalom értékeléséhez	101
Értékelési és jutalmazási módok	102
Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	102
A pedagógus továbbképzés helyi elvei	103
Érvényességi rendelkezések	105
Az iskola pedagógiai programjának hozzáférhetősége, nyilvánosságra hozatala	105
A nevelési-oktatási intézmények dokumentumainak nyilvánossága	105
Záradék	106